

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
HAREKET VE ANTREMAN ANABİLİM DALI

**GENÇLİK MERKEZLERİNDE SPORTİF FAALİYETLERE
KATILAN 14-22 YAŞ ARASI ÖĞRENCİLERİN SOSYALLEŞME
VE SPORA KATILIM GÜDÜLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN
İNCELENMESİ**

Hazırlayan
Suat YILMAZ

Danışman
Dr. Öğretim Üyesi Osman PEPE

Yüksek Lisans Tezi

Aralık 2019
KAYSERİ

**T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
HAREKET VE ANTREMAN ANABİLİM DALI**

**GENÇLİK MERKEZLERİNDE SPORTİF FAALİYETLERE
KATILAN 14-22 YAŞ ARASI ÖĞRENCİLERİN SOSYALLEŞME
VE SPORA KATILIM GÜDÜLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN
İNCELENMESİ**

(Yüksek Lisans Tezi)

Hazırlayan

Suat YILMAZ

Danışman

Dr. Öğretim Üyesi Osman PEPE

**Aralık 2019
KAYSERİ**

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu tezin kendi çalışmam olduğunu, tüm bilgilerin akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim. Aynı zamanda akademik ve etik kuralların gerektirdiği gibi tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel kurallara uygun olarak atıfta bulunduğumu ve kaynaklar listesinde gösterdiğimi belirtirim.

Suat YILMAZ

YÖNERGEYE UYGUNLUK ONAYI

“Gençlik Merkezlerinde Sportif Faaliyetlere Katılan 14-22 Yaş Arası Öğrencilerin Sosyalleşme Ve Spora Katılım Güdüleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” adlı yüksek lisans tezi, Erciyes Üniversitesi Lisansüstü Tez Önerisi ve Tez Yazma Yönergesi’ne uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan

Suat YILMAZ

Danışman

Dr. Öğretim Üyesi Osman PEPE

Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Anabilim Dalı Başkanı

Prof. Dr. Nihat EKİNCİ

Dr. Öğretim Üyesi Osman PEPE danışmanlığında **Suat YILMAZ** tarafından hazırlanan “**Gençlik Merkezlerinde Sportif Faaliyetlere Katılan 14-22 Yaş Arası Öğrencilerin Sosyalleşme Ve Spora Katılım Güduları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**” adlı bu çalışma jürimiz tarafından Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Hareket ve Antreman Bilim Dalı’nda **Yüksek Lisans** tezi olarak kabul edilmiştir.

13/12/2019

JÜRİ:

Danışman : Dr. Öğr. Üyesi Osman PEPE

(Süleyman Demirel Üniv. Spor Bil. Fak.)

Üye : Doç. Dr. Aydoğan SOYGÜDEN

(Erciyes Üniv. Spor Bil. Fak.)

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KARAKUŞ

(Erciyes Üniv. Spor Bil. Fak.)

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulunun tarih ve sayılı kararı ile onaylanmıştır.

...../...../.....

Prof. Dr.Bilal AKYÜZ

Enstitü Müdürü

TEŞEKKÜR

‘Gençlik Merkezlerinde Sportif Faaliyetlere Katılan 14-22 Yaş Arası Öğrencilerin Sosyalleşme Ve Spora Katılım Gdüleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi’ adlı Yüksek Lisans tezimin yapılmasında desteklerini esirgemeyen danışmanım Doktor Öğretim Üyesi Osman PEPE’ye, üzerimde emeği olan benden bilgi ve birikimlerini esirgemeyen tüm hocalarıma, hayat boyu maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen Aileme ve biricik eşime sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

SUAT YILMAZ

Aralık 2019

GENÇLİK MERKEZLERİNDE SPORİF FAALİYETLERE KATILAN 14-22 YAŞ ARASI ÖĞRENCİLERİN SOSYALLEŞME VE SPORA KATILIM GÜDÜLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Suat YILMAZ

Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Hareket ve Antrenman Anabilim Dalı

Yüksek Lisans, Aralık 2019

Danışman: Dr. Öğretim Üyesi Osman PEPE

ÖZET

Bu çalışmada Kayseri Büyükşehir Belediyesi Gençlik Merkezlerinde Eğitim faaliyetlerine katılan lise düzeyinde öğrenim gören ve lise mezunu üniversite hazırlık grubu öğrencilerin spora katılım güduları ve sosyalleşme düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmaya Kayseri Büyükşehir Belediyesi Gençlik Merkezlerinde Eğitim faaliyetlerine katılan 2000 gönüllü oluşturmaktadır. Veri toplama araçları olarak, “Kişisel Bilgi Formu”, “Spor ve Sosyalleşme Ölçeği” ve “Spora Katılım Güduları Ölçeği” kullanılmıştır.

Araştırmada elde edilen veriler bilgisayar ortamında analiz edilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemleri olarak sayı, yüzde, ortalama, standart sapma kullanılmıştır. İki bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında t-testi, ikiden fazla bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında Tek yönlü (One way) Anova testi kullanılmıştır. Anova testi sonrasında farklılıkları belirlemek üzere tamamlayıcı post-hoc analizi olarak LSD testi kullanılmıştır. Araştırmanın sürekli değişkenleri arasında pearson korelasyon ve regresyon analizi uygulanmıştır. Kayseri Büyükşehir Belediyesi Gençlik Merkezlerinde Eğitim faaliyetlerine katılan lise düzeyinde öğrenim gören ve lise mezunu üniversite hazırlık grubu katılımcıların sosyalleşme düzeylerinin orta seviyede olduğu, spor ve sosyalleşme becerilerinin spor yaşından etkilendiği ancak cinsiyet, yaş, öğrenim durumu anne ve baba eğitiminden ve gelir düzeyinden etkilenmediği spora katılım motivasyonunun ancak cinsiyet, yaş, spor yaşı, öğrenim durumu, anne ve baba eğitiminden ve gelir düzeyinden etkilendiği, sosyalleşme ve spora katılım motivasyonu arasında pozitif düzeyde düşük bir ilişki tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, bu durumun yaşanan yerin sosyokültürel düzeyinden etkilendiği gibi, katılımcıların ebeveynlerinin eğitim ve maddi düzeyleri arttıkça, sosyalleşme ve spora katılım motivasyonlarını arttırdığından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gençlik Merkezi, Sosyalleşme, Spora Katılım Güdüsü.

**THE RELATIONSHIP BETWEEN SOCIALIZATION AND MOTIVATIONS OF
SPORTS PARTICIPATIONS OF STUDENTS AGED 14-22 ATTENDING
EDUCATIONAL ACTIVITIES AT YOUTH CENTRES**

Suat YILMAZ

**Erciyes University, Institute of Health Sciences
Movement and Training**

Master's Degree, December 2019

Advisor: Faculty Member Osman PEPE

ABSTRACT

In this study, it is aimed to determine the relationship between the motivation and socialization levels of high school graduates and high- schoolers who participated in educational activities in Kayseri Metropolitan Municipality Youth Centers. The participants of the study were 2000 volunteers that joined to the training activities in Kayseri Metropolitan Municipality Youth Centers. As data collection tools, Personal Information Form ”,“ Sports and Socialization Scale ”and Motivation to Participate in Sports Participation Scale” were used.

The data obtained in the study were analyzed in computer. Number, percentage, mean and standard deviation were used as descriptive statistics in the evaluation of the data. To compare the quantitative continuous data between two independent samples the t-test was used and to compare the quantitative continuous data between more than two independent samples the One-way Anova test was used. To determine the differences, LSD test was used as a complementary post-hoc analysis after the Anova. Pearson correlation analysis and regression analysis were implemented to the continuous variables of the study.

Consequently, it was found that the level of socialization of the participants of high school students, who joined to the training activities of Kayseri Metropolitan Municipality Youth Centers and high school graduates, was moderate and the sports and socialization skills were affected by sports age, but not were affected by gender, age, educational background, educational background of the parents and level of income. It was found that motivation to participate in sports was affected only by gender, age, sports age, education level, mother and father educational background and level of income, and a positive correlation was found between socialization and motivation to participate in sports. As a result, this situation is thought to be affected by the socio-cultural level of the place where they live and as the parents' educational levels and financial levels of the participants increased, they increased motivation for socialization and participation in sports.

Key Words: Youth Centre, Socialization, Sport Participation Motivation.

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK.....	i
YÖNERGEYE UYGUNLUK ONAYI.....	ii
ONAY	iii
TEŞEKKÜR	iv
ÖZET	v
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
KISALTMALAR ve SİMGELER.....	ix
TABLolar LİSTESİ.....	x
1.GİRİŞ VE AMAÇ.....	1
2. GENEL BİLGİLER	3
2.1. SPOR.....	3
2.2. SOSYALLEŞME KAVRAMI	4
2.2.1. Sosyalleşmeyi Etkileyen Faktörler	6
2.2.1.1 Aile	6
2.2.1.2 Kültür.....	7
2.2.1.3 Okul.....	8
2.2.1.4 Akran Grupları	10
2.2.1.5 Kitle İletişim Araçları.....	11
2.2.1.6 Sivil Toplum Kuruluşları.....	11
2.3. GÜDÜLENME.....	12
2.3.1. Sporda GÜdülenme	13
2.3.2.Spora Katılım GÜdÜleri.....	14
3.GEREÇ VE YÖNTEM	16
3.1.Gönüllü gruplarının oluşturulması.....	16

3.2. Veri Toplama Araçları	18
3.2.1.Kişisel Bilgi Formu:	18
3.2.2. Spor ve Sosyalleşme Ölçeği:.....	18
3.2.3. Spora Katılım Güdüsü Ölçeği:	18
3.3. Verilerin İstatistiksel Analizi.....	18
4.BULGULAR	20
5.TARTIŞMA ve SONUÇ	37
6.KAYNAKLAR	49
EKLER	
ÖZ GEÇMİŞ	

KISALTMALAR ve SİMGELER

Kaymek: Kayseri Mesleki Eğitim ve Kültür Kursları

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 3.1.	Katılımcıların Betimsel İstatistikleri	17
Tablo 3.2.	Katılımcıların Ölçek Puanlarının Çarpıklık-Basıklık ve Shapiro-Wilk Testi Anlamlılık Düzeyi Sonuçları	19
Tablo 4.1.	Katılımcıların Spor ve Sosyalleşme Ölçeğinden Ede Ettikleri Puanların Betimsel İstatistikleri	20
Tablo 4.2.	Katılımcıların Cinsiyet Gruplarına Göre Sosyalleşme Düzeyleri.....	20
Tablo 4.3.	Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Sosyalleşme Düzeyleri.....	20
Tablo 4.4.	Katılımcıların Öğrenim Durumlarına Göre Sosyalleşme Düzeyleri.....	20
Tablo 4.5.	Katılımcıların Spor Yaşlarına Göre Sosyalleşme Düzeyleri	21
Tablo 4.6.	Katılımcıların Baba Eğitim Düzeyine Göre Sosyalleşme Düzeyleri	21
Tablo 4.7.	Katılımcıların Anne Eğitim Düzeyine Göre Sosyalleşme Düzeyleri.....	21
Tablo 4.8.	Katılımcıların Gelir Düzeylerine Göre Sosyalleşme Düzeyleri.....	22
Tablo 4.9.	Katılımcıların Spora Katılım Güdülerini Ölçeğinden Ede Ettikleri Puanların Betimsel İstatistikleri	22
Tablo 4.10.	Katılımcıların Cinsiyet Gruplarına Göre Spora Katılım Günü Düzeyleri.....	23
Tablo 4.11.	Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Spora Katılım Günü Düzeyleri.....	24
Tablo 4.12.	Katılımcıların Öğrenim Durumlarına Göre Spora Katılım Günü Düzeyleri.....	26
Tablo 4.13.	Katılımcıların Spor Yaşlarına Göre Spora Katılım Günü Düzeyleri	28
Tablo 4.14.	Katılımcıların Baba Eğitim Düzeyine Göre Spora Katılım Günü Düzeyleri.....	30
Tablo 4.15.	Katılımcıların Anne Eğitim Düzeyine Göre Spora Katılım Günü Düzeyleri.....	32
Tablo 4.16.	Katılımcıların Gelir Düzeylerine Göre Spora Katılım Günü Düzeyleri.....	34
Tablo 4.17.	Katılımcıların Sosyalleşme ve Spora Katılım Günü Düzeyleri Arasındaki İlişki	36

1.GİRİŞ VE AMAÇ

Spor, gençlerin sosyalleşmelerinde ve iyi birer vatandaş olmalarında büyük rol taşımaktadır. Gençleri spor faaliyetlerine teşvik etmek için ailenin, öğretmenlerin, okulun, toplumu oluşturan kurumların üzerine büyük yük düşmektedir.

Sosyalleşme; toplumdaki mevcut ya da beklenen rolleri yerine getirmek için gerekli olan becerilerin, bilgilerin, değerlerin, eğilimlerin ve benlik algılarının özümsemesi ve gelişimi olarak tanımlanmaktadır (Kenyon 1974, Şahan, 2008)

Başka bir tanımlamaya göre sosyalleşme, bireyler, gruplar, sosyal kurumlar ve kültürel aktiviteler tarafından ortaya çıkarılan etkileşim sürecidir (Öztürk Akçalar S., 2007).

Gençlerin sosyalleşebilmesi konusunda gençlik eğitiminin önemi büyüktür. Tüm toplumlar, eğitim programlarında bunu göz önünde bulundururlar. Eğitilmiş gençlik, bir toplumda sosyalleşmenin göstergesi olarak kabul edilmektedir. Gençlik eğitimi, gençlere öğrenme merakı, doyum, fiziksel gelişim, barışçıl; insancıl ve paylaşımcı bir yaklaşım kazandırır (Yetim, 2005).

Gençlik merkezlerindeki eğitim faaliyetlerine katılan lise ve lise mezunu öğrencilerinin spor etkinlikleriyle, kişinin topluma karşı sorumluluklarının kazandırılması ve sosyalleşme sürecine katkısının araştırılmasıdır.

Bu araştırma da, Lise ve lise mezunu olan, gençlik merkezlerinde eğitim alan gençlerin spor faaliyetlerine katılım ve sosyalleşme değerlendirmesini amaçlanmıştır.

Gelişen teknolojiyle birlikte toplumlar daha az hareket etmeye başlamıştır. İnsanların hareketsiz bir yaşam tarzının benimsenmesi sonucunda sağlık açısından ciddi problemlerle karşı karşıya kalarak, diyabet, osteoporoz, obezite, kalp-damar hastalıkları, hipertansiyon gibi kronik hastalıkların görülme sıklığı artmaktadır (Gür, 1992).

Fiziksel aktivite, Özellikle üniversite çağına gelmiş gençlerin sağlıklı birer birey olarak yetişmesi ve kötü alışkanlıklardan uzaklaşması bakımından önemlidir.

Ayrıca aile yaşantısından ayrılmış bir öğrencinin psikolojik olumsuzluklardan kurtulması amacıyla da fiziksel aktivitelere ihtiyacı vardır. Öğrencilerin serbest zamanlarını daha iyi bir şekilde değerlendirmeleri, ders yoğunluğundan uzaklaşmaları ve yeni sosyal gruplar oluşturmaları açısından fiziksel aktivitelere katılması gerekmektedir (Şirinkan, 2002).

Spor, önceden belirlenmiş kurallara göre, kişisel veya takım halinde yapılan yarışma ve rekabet amaçlı, kişisel eğlence veya mükemmelliğe ulaşmak için yapılan fiziksel aktivitelerdir (Filiz, 2010). Her türlü spor aktiviteleri, sosyal bir deneyimdir. Sportif etkinliklere katılan bireyler, oyun ve hareketler aracılığıyla duygularını ifade etme imkânı bulur.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. SPOR

İnsanoğlunun geçmişten günümüze kadar olan her dönemde görülen spor faaliyetleri toplumlar üzerinde büyük etki yaratmıştır. İlk çağlardaki yaşam formları, daha sonradan spor olgusunun ortaya çıkışına sebep olmuştur. (İnal,1998).

Geçmişten günümüze insanoğlunun isteyerek veya istemeden uygulayıcısı olduğu spor için, spor bilimciler değişik tanımlar ortaya atılmıştır.

Bu tanımlardan birine göre spor, fertlerin beden ve ruh gelişimlerini ve bu öğeler arasında koordinasyonu sağlayan bir bilimdir (Çumralıgil ve Görücü 2007).

Bir başka tanımda spor, belirli kurallar altında hem ferdî hem de toplu olarak boş zaman geçirmek için veya mesleki faaliyet şeklinde yapılan sosyolojik, psikolojik ve fiziksel açıdan olumlu gelişmeler sağlayan kültürel bir olgudur (Çumralıgil ve Görücü 2007).

Bir diğer tanıma göre spor, ferdin tabii çevresini beşeri çevre haline çevirirken elde ettiği kabiliyetleri geliştiren belirli kurallar altında araçlı veya araçsız, ferdi veya toplu olarak boş zaman faaliyeti kapsamı içinde veya tam zamanını alacak şekilde meslekleştirilerek yaptığı sosyalleştirici, toplumla bütünleştirici, ruh ve fiziği geliştirirken, rekabetçi, dayanışmacı ve kültürel bir olgudur (İnal, 1998).

Bu tanımlardan anlaşılacağı üzere spor; ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmanın temel unsuru olan insanın beden ve ruh sağlığını geliştirmek, kişiliğinin oluşumunu ve karakter özelliklerinin gelişimini sağlamak ve kişiler arasında dayanışma, kaynaşma ve sosyalleşmeyi sağlamak gibi amaçlarla yapılan faaliyetleri ifade eder.

2.1.1. Sporun Sosyolojik Faydaları

Toplumsal yaşamın bir parçası olarak insanları, insanların oluşturduğu toplumsal grupları, toplumsal kurumları ve bunlar arasındaki ilişkileri inceleyen bilim dalıdır.

Spor insanların toplulaşmasını etkileyen faktörlerden bir tanesidir. Sporun insanın sosyalleşmesi üzerine faydaları şöyle sıralanabilir:

- Ferdin sosyalleşmesine katkıda bulunur,
- Farklı toplumların insanlarını kaynaştırır,
- Belirli amaçlara ulaşmada eğitsel bir araçtır,
- Grup çalışması ve fertler arasında karşılıklı dayanışma ve işbirliğini geliştirir,
- Fertlerin kurallara uymasını ve dürüst olma özelliklerini geliştirir,
- Her yaş, meslek ve cinsiyetten insanların boş zamanını değerlendirmesinde etkili bir araçtır,
- Milletçe ihtiyaç duyulan karşılıklı sevgi ve saygı bağlarını kuvvetlendirir,
- Kötü alışkanlıklardan uzak tutar, toplum dışı fertleri topluma kazandırır,
- Kişilerin toplum içerisinde statü kazanmasını sağlar,
- Engelli insanları topluma kazandırır,
- Ülke insanının milli duygularının geliştirilmesine yardımcı olur,
- Bireyler ve toplumlar arasında hoşgörüyü artırır (İnal, 1998).

2.2. SOSYALLEŞME KAVRAMI

İnsanların fiziksel çevrelerine uyum çabalarının neticesinde tarihsel bir gelişme ile birlikte ortaya çıkmış örgütlere “toplum” denir. İnsan toplumsal bir varlık olarak bağlı bulunduğu çevreyle sürekli iletişim ve etkileşim halindedir. Bu tür bir sosyalizasyon insanı diğer canlılardan farklı olarak özel bir statüye eriştirir. Bu sosyal statü içinde varlığını devam ettiren insan, birtakım çeşitli fiziksel ve maddesel ihtiyaçlarından tutunda, özgün bir birey olarak birçok ruhsal ve zihinsel gereksinimlerini de bu çerçeveden elde eder. Toplum içinde özgün bir yer edinme, kendini bağlı bulunduğu çevrenin bir unsuru olarak görme gibi temel psikolojik ihtiyaçlar, bireyin tüm bu sosyalizasyon sürecinden sağlanan bir ürün olarak durmaktadır.

Sosyalleşme; toplumdaki mevcut ya da beklenen rolleri yerine getirmek için gerekli olan becerilerin, bilgilerin, değerlerin, eğilimlerin ve benlik algılarının özümsemesi ve gelişimi olarak tanımlanmaktadır (Kenyon ve McPherson 1974).

Sosyalleşme “ferdin doğuştan itibaren toplum üyeliğini kazanmasında geçirdiği safhaların bütünüdür.” Doğum ile birlikte yaşam sürecinde şahsiyetin gelişmesi ve toplum içerisinde ferdiyetin gelişmesi sosyalleşme sürecidir. Kendi kendisini tanıyan,

kendisi gibi olan insanlarla benzerliklerini ve farklılıklarını gözleyen bir kimse daha sonra yaratıcı olarak da bir ferdiyet kazanmaktadır. Ferdin sosyal ilişkiler içerisinde yer alarak toplumla bütünleşmesi ve belirli görevleri yerine getirmesi sosyalleşme sürecinde mesafe alınmasına bağlıdır. Şahsiyetini geliştirmeyen ve ferdiyet yoluyla yaratıcı olmayan bir kimse, toplum üyeliğini de kazanamamaktadır. Fert ile toplum arasındaki uyumun sağlanabilmesi ve dayanışma, iş birliği ve iş bölümü ile gerçekleşmektedir (Erkal, Güven ve Ayan 1998).

Sosyalleşmede hangi yaklaşımla değerlendirilirse değerlendirilsin bireyin toplumda diğer bireylerle olan benzerliklerinin yanı sıra farklılıklarının da oluştuğu, kişileri bir örnek biçimlere sokmaktan çok, onları kişilikleriyle uyuşan, toplumun bir işlevi durumuna getirmeyi amaçlayan toplumsal süreçlerden biri olarak görünmektedir. Sosyalleşme terimini kullanan bilimsel disiplinlerde bu sürecin çeşitliliği ve genişliği karşısında birçok dallara ayrılmıştır.

Örneğin çocuk sosyolojisinden, gelişim psikolojisine, klinik psikolojisinden, grup psikolojisine, antropolojiden, kişilik kavramlarına kadar çok çeşitli alan sosyalleşmeyi kendilerine başlık olarak seçmişlerdir (Tolon, İsen ve Batmaz 1991).

Sosyalleşme sürecinin genel anlamada iki boyutu vardır. Birincisi psikolojik boyuttur. Birinci boyut bireyin toplum ve onun alt kategorileri içerisinde gelişip kalıba sokulduğunu ileri sürer. İkincisi boyut ise sosyolojik boyuttur. Bu boyut bir bireye sosyal beklentilere uygun biçimde davranmasının öğretildiğini öne sürer (Sneyder ve Spreitzer 1976).

Sosyalleşme toplumun yeni üyelerine o toplumda var olan, görenek, değer, tutum ve davranışların ne olduğunu, bunlara uyum sağlamanın ve öğrenmenin yollarını gösterir. Bu süreç doğumla başlar ve hayat boyu devam eder. Bireylerin sosyal kalıplara uyumu ve toplumsal kurumlara katılmasıyla birlikte insanlar o toplumda geçerli olan değer, disiplin ve davranış biçimlerini öğrenirler. Sosyalleşme sürecini bireylere öğreten çok önemli bir kurum olan aile içindeki anne ve babalarda zaman içerisinde sosyalleşmişlerdir (AÖF 2003).

Öznel bakımdan sosyalleşme, bireyin içinde yaşadığı topluma uyması olarak adlandırılır. Birey toplumun davranış kalıplarını öğrenir. Böylece bir topluma dahil olur. Her iki sosyalleşmede de birey benlik ve kişilik kazanır (Tezcan, 1984).

2.2.1. Sosyalleşmeyi Etkileyen Faktörler

Sosyalleşmeye etki eden birçok faktör literatürde belirtilmiştir. Sunulan bu çalışmada, aile, kültür, eğitim, akran grubu, sosyal çevre, kitle iletişim araçları, sivil toplum kuruluşları incelenecektir.

2.2.1.1 Aile

Türk toplum kültüründe, insanların sosyalleştirilmelerinde asıl toplumsal araç ailedir.

Günümüzde en yaygın aile biçiminin genişlemiş çekirdek aile olduğu söylenebilir. Bu aile yapısı, çeşitli seçeneklere imkân verdiği, coğrafi hareketlilik sağladığı, değer ve tutumları yeni kuşaklara iletmede aracı olduğu, hızlı toplumsal değişmelerin yol açtığı gerilimlere karşı bireylere duygusal destek sağladığı için yaygındır (Onur 1995).

Aile, toplumun en küçük çekirdek kurumudur. Anne ve baba sosyalleşmenin ilk kaynağı ve merkezinde olan ilk modeldir (Eroğlu, 2000).

Bireylerin fiziksel yapıları ve biyolojik faktörleri maddi temellerini; zekâsı ve içgüdüleri ise insanın manevi yapısını oluşturmaktadır. Ayrıca ailesi ve bağlı olduğu toplumdan almış olduğu değerler de insanın manevi temelini şekillendirmektedir (Güney 2000).

Birey ailede anne ve babayı örnek alarak büyürler. Özellikle çocuklar anne ve babayı örnek alarak kendilerine rol belirlemeyi aileden öğrenirler.

Özellikle kişiliğin oluşmasında, insanın büyüdüğü aile ve ev ortamının etkileri çok yönlüdür. Çocukları, anne ve babaların özelliklerini, geleneksel, ahlaki ve kültürel davranışlarını taklit ederler. İnsan kişiliğinin oluşmaya başladığı yaşlardan sonra anne ile babanın kendi aralarındaki ve çocukla olan sosyal ilişkiler sosyalleşmenin oluşumunda önemlidir.

Çocuğun sosyalleşmesinde en önemli ve en etkili görevi ailenindir. Birey ilerleyen yaşlarda ailede öğrendiklerini uygular ve kişinin sosyalleşmesi bu temele göre biçimlenir. Ailenin toplumsallaşmadaki önemi ergenlik dönemini de kapsar. Aile içi etkileşimin herhangi bir sebeple yetersiz olması toplumsallaşma sürecini önemli ölçüde etkilemekte ve çocuğun yetersiz sosyalleşmesine sebep olabilmektedir.

Anne ve babanın aile içi sosyal ilişkilerde demokratik bir yapıya sahip olmaları hâlinde çocuğun biraz daha serbest ve rahat yetişmesini sağladığı, bu rahatlığın sonucu objektiflik kazandığı, rasyonel davrandığı görülmüş ve zamanla daha aktif olduğu ve

başkalarıyla kolay sosyal ilişki kurduğu tespit edilmiştir. Buna karşılık aile içi ilişkilerde aşırı otoriter, çocuğun her istediğini engelleyici ve kendi görüşlerinin benimsenmesinde direten anne ve baba tutumlarının, çocuğun yetişkin olduğu dönemlerde çekingen, içe kapanık ve aynı yönde otoriter bir kişilik kazanmasına neden olduğu ifade edilmektedir. (Eroğlu 2000)

2.2.1.2 Kültür

Kültür sosyolojik olarak, bir topluluğun tüm yaşam biçiminin ifadesidir. Daha geniş anlamıyla bir toplumun üyeleri arasında paylaşılan, devredilen ve bir değişim süreci içinde bulunan öğrenilmiş davranış kalıpları ile bu kalıpların ürünlerinin oluşturduğu yaşam biçimidir.

Bir millete mensup olan her fert, o milletin dilini, dinini, zevkini, inançlarını, örf ve âdetlerini beraberinde taşır. Kültür, fertleri aşan, onlara şahsiyet kazandıran, şekil ve yön veren bir varlık olarak tanımlanabilir (Kaplan, 1975).

Kültür, bir veridir ve sosyal deneyimlerden geçerek zamanımıza kadar gelmiştir. Kültür bir realitedir ki insanlar ona tepkide bulunarak, onun etkilerine cevaplar vererek sosyalleşirler. Kültür, anlamlara sahip ve değerler teşvik edici güçler olarak fizyolojik olandan yükselir. Bu güçler insanın organizması üzerine dış dünyanın etkileri, vurguları ve ferdiyeti geliştirirler (Nirun 1994).

Kültürün, gündelik hayatın her alanı ve anında olması, özellikle sosyal bilimlerde hemen herkesin kendi alanları ile ilgili kültür tanımlamaları ortaya çıkarmaya çalıştığı görülmektedir. Sosyolojiden antropolojiye, siyaset biliminden iletişime, ekonomiden tarih bilimleri ile uğraşanlara kadar herkes kültürün konu alanına girmektedir (Bostancı 2001).

Kültür, insanın tarih boyunca, tabiatı ve kendisini idare usulünü öğrenmek suretiyle, bizzat meydana getirdiği eserdir (Tanpınar 2001). Kültür yaratılmaz fakat geliştirilir. Eskilik ve tarihliliğine bakarak kültürün donmuş, taşlaşmış kaideler birliği olduğu sanılmamalıdır. Gelişme ve yenilenme kültürdeki devamlılığı sağlayan önemli bir faktördür. Bu faktörden geri kalan kültürler yok olmaya mahkûmdur (Turhan, 2001).

Kültürün özellikleri;

- Kültür öğrenilir; insanlar, doğdukları zaman kültür olgusuna sahip değillerdir.
- Kültür bireylerin zaman içinde ailedeki, okuldaki ve toplumdaki yaşantıları boyunca kazandıkları alışkanlıklardır.
- Kültür tarihi ve devamlılık esasına dayanır. Kültürün sürekliliğini gelenek ve görenekler sağlar. Kültür bu sürekliliği sayesinde kuşaktan kuşağa aktarılır.
- Kültür toplumsaldır. Kültür toplum içinde yaşayan özel istek ya da davranışı değil, örgütlenmiş birliklerde, gruplarda ve toplumlarda tüm üyeler tarafından paylaşılan alışkanlıklardır.
- Kültür ihtiyaçları karşılayıcı ve haz vericidir. Kültür insanların ihtiyaçlarını giderici ve insanların haz duydukları alışkanlıklardır.
- Kültür değişebilir; kültür insanların biyolojik ve psikolojik ihtiyaçlarına ve isteklerine karşılık vermeye çalışırken buna uyum sağlayacak değişim ve gelişime uğrayabilir.
- Kültürün bütünleştirici özelliği vardır; kültür öğeleri birbiri ile uyumlu ve birbiri ile bütünleşmiş bir yapı oluşturmak zorundadır (Güvenç 1994, Erdoğan, 1994)

2.2.1.3 Okul

Okuldaki eğitim ve öğretim faaliyetlerinin genel amacı bir ülkenin geleceği olan çocukların bilgi, beceri ve davranış olarak sağlıklı ve verimli şekilde yetişmeleri sağlanmasıdır. Eğitim tüm öğrencilerin en yüksek potansiyellerini kazandıkları bir süreç olmalıdır (Kirchner ve Fishburne 1995).

Okul yaşamı sadece insana bilgi ve beceri değil, toplumsal sorumluluklarını da öğretmektedir. Bu nedenle bireyi etkileyen ilk organizasyonun eğitim kurumları olduğunu belirtebiliriz. Yeni okula başlayan birey kendine yabancı birçok yüzle karşılaşır. Eğitimin başlamasıyla birlikte toplumun temel yapısı öğretilmeye başlar. Böylece uygulanan çeşitli kural ve kaideler bireylere diğer insanlarla olan ilişkilerinde karşılaşacakları güçlükler gösterilmeye, toplum hâlinde yaşamının kuralları anlatılmaya çalışılır. Birey toplumun bir parçası olmaya başlar (Ökmen 2003) .

Eğitim, kişinin doğduğu günden başlayıp yaşamının sonuna kadar süren bir süreci kapsamaktadır. Yaşamın bu evrelerinde kişilere çok yönlü bilgiler, yetenekler, davranışlar, değer ve inançlar kazandırmaktadır. Eğitim ile kazanılan öğrenme istendik

ya da istenmedik davranışlar olabileceği gibi kişinin davranışlarında fark edilebilecek değişikliğe sebep olmaktadır (Erden 1998).

Eğitim ve öğretim diğer sosyal kurumlar gibi toplumun ihtiyacından doğmuştur. Hatta denilebilir ki eğitim ve öğretim kurumları, toplum hayatında oynadığı rol itibariyle diğer kurumların önünde gelir. Bu sebeple bir ülkenin ileriye gitmesinde ve geride kalmasında en önemli etken eğitim ve öğretim sistemidir. Bu sistemin, yüzyılın gereklerine uyum sağlayabildiği ve ülkenin taleplerine karşılık verebileceği şekilde sürdürülmüş ve ülkenin ilerleyici sorumluluğunu gerçekleştirmiştir. Bunu sağlamayan eğitim ve öğretim sistemi de, ülkenin ilerlememesini sağlamış; bilhassa yıkılışını hazırlamıştır (Çalgın 2003).

Bütün çağlarda eğitimin iki amacı olmuştur. Öğretim ve iyi davranış. İyi davranış anlayışı, toplumun siyasi kurumlarına ve geleneklerine göre değişmektedir (Russel 1981).

Bireysel ve toplumsal planda, yaşamın gelişmesi ve iyileşmesi, eğitim ile olanaklıdır. Bu nedenle eğitim, insan yaşamının en soylu etkinliği olarak değerlendirilmektedir. Geleceğe yönelik umutlarımızın gerçekleşmesi, bilim, sanat ve doğa sevgisinin gelişmesi, kısacası, uygar bir yaşam için vazgeçilmez ön koşul eğitimidir. Eğitim sorunlarının ve politikalarının, sürekli olarak tartışma gündeminde bulunmasının asıl nedeni de, eğitimin bu vazgeçilmez niteliğinde aranmalıdır (Aydın, 1996)

Eğitimin amaçları bireye ve topluma olmak üzere iki bölümde ele alınabilir.

Bireye yönelik amaçları;

- İnsanların daha iyi yaşam şartlarına sahip olmaları için bireyler açısından toplumsal hareketliliği sağlamak,
- Bireyin ruhsal, bedensel ve zihinsel açıdan gelişimini sağlamak,
- Bireylerin istenmeyen davranışlarını istenilen davranışlara dönüştürmek,
- Toplumsal yaşam için bireye iletişim ve işbirliği yeteneği kazandırmak,
- Bireye yerinde ve zamanında karar verebilmesi için düşünme gücü kazandırmaktır.

Toplumsal nitelikli amaçları ise:

- Toplumun yaşam stilini korumak,
- Toplumun sürekliliğini sağlamak,

- Toplumun yenileşmesine katkıda bulunmak,
- Toplumsal kültürü zenginleştirmek ve şekillendirmek,
- Ekonomik açıdan toplumun verimliliğini artırmak,
- İnsanların sosyalleşmesini gerçekleştirmek,
- Toplumdaki bireyleri ülkenin yönetim sistemine bağlılıklarını pekiştirmektir

(Güney2000).

John Dewey eğitimi, kişi ile çevresi arasındaki bir etkileşim süreci olarak görür. Ona göre kişinin kendi yaşantısı eğitimin temelidir (Özmen 1999).

Toplumun inançlarından, örflerinden, tutum ve değerlerinden, becerilerinden, birikmiş bilgilerinden oluşan kültürünü yeni nesillere aktarmak, yetişmekte olan bireylerin zekâ, duygu ve iradelerini dengeli bir şekilde geliştirerek onları birer şahsiyet hâline getirmek eğitim ile mümkündür. İnsan yetiştirmenin iki yönünden birincisi toplumun devamlılığını, ikincisi, yaratıcılık göstererek değişen şartlara uyumunu sağlar. Toplumların varlıklarını sürdürebilmek için meydana getirdiği kurumlardan biri de eğitim ve buna bağlı olarak okuldur. Okul vasıtasıyla, toplumu oluşturan bireylerin ortak bir birikime sahip olması amaçlanmaktadır. Özellikle modern toplumlar kendi sosyal ve siyasal görüşleri çerçevesinde tüm bireylerin okula gitmesini sağlamaya çalışmakta ve eğitim kapsamını genişletmektedir (Selçuk, 1997).

2.2.1.4 Akran Grupları

Sosyalleşme sürecinde diğer önemli bir faktörde bireyin kendi yaş grubundaki diğer bireylerdir. Aileler gibi akran grupları da bireylerin ilişkilerinde üstün bir rol oynamaktadır. Akran grupları çocukların düzeyinde eşit bir ilişkiyi simgelerken anne babalar ile bu ilişki daha üst düzeydedir. Çünkü, anne babalar sevilen, aynı zamanda da sayılan ve sözü dinlenen kimselerdir (Özkalp, 1994).

Birey arkadaşları ile olan ilişkilerde çok şeyler öğrenir. Paylaşma, mücadele, kavga etme, büyüklerle olan ilişkiler, başarı, sevilme, birliktelik, hoşgörü, fedakârlık, mensubiyet duygusu, kendi haklarını koruma, kurallara uyma gibi davranışları gelişir. (Hazar 1996).

Sosyalleşme sürecinde akran grupları bireyler üzerinde üç önemli noktada etki etmektedir. Birincisi, bireye ahlaki standartları ve cinsel rollerin öğrenilmesine yardımcı olur. Aile dışındaki hayata hazır hâle getirir. İkinci olarak, bireye yeni davranış şekilleri

öğretir. Grup etkileşiminde öğrenilen dersler çocuğun diğer gruplara ve belki de okullardaki aktivitelere katılmasına yardımcı olur. Üçüncü olarak ise bireye sosyal rollerin öğrenilmesinde yardımcı olur (lider, örgütleyici, uyum gösterme). Bu rollerle ilişkili olan görevlerin yerine getirilmesi, bireyi yetişkinlerin dünyasına hazırlar. Birey akran grubunda kendi pozisyonunu genellikle aile etkisinden daha ziyade bireysel başarı ve kişiliğine dayalı olarak elde eder (Tezcan 1991).

2.2.1.5 Kitle İletişim Araçları

Kitle iletişim araçları, bireylerin toplum ile bütünleşmesinde, toplumun bir parçası olmalarında, toplumun kültürel değerlerini almalarında ve yeni değerler eklemelerinde, inanç, tutum ve davranışlarındaki değişimlerde rol oynamaktadır. Bu etkileşimin düzeyi, bireylerin kitle iletişim araçları ile ilgili ön yargılarına, bu araçları ne sıklıkla kullandıklarına ve bu araçlar ile kendilerine ne tür mesajlar verildiğine bağlı olarak değişebilmektedir (Güz 1996).

Kitle iletişim araçları son yıllarda topluma etkisi hakkında ortaya atılan bir başka model ise “kullanımlar ve doyumlar modelidir.” Bu kurama göre bireylerin kendi ihtiyaçlarına göre iletişim araçlarını ve içeriklerini seçtiklerini ve kendi etkilerini kendileri aradığı görüşünü yani aktif izleyici tezini ortaya koymuşlardır. Bireyler iletişim araçlarında dinlenme, yalnızlığı giderme, eğlence, heyecan, sorunları unutmaya gibi çeşitli doyumlar ararlar ve elde ederler. (Erdoğan 2002).

Kitle iletişim araçlarının sosyalleşmede bu derecede etkili olmasında bireyler üzerine yaptığı etki ile mümkün olabilmektedir. Bunlar davranış, bilgilendirme, düşünce ve tutum, hisler gibi kavramlarda etkili olduğu için sosyalleşmede son yıllarda çok fazla etkili olmaktadır (Gökçe 1998).

2.2.1.6 Sivil Toplum Kuruluşları

Sosyalleşme olgusunun karmaşık bir yapıya sahip oluşu, onun açıklanmasında zorunlu olarak değişik kuramların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Sosyalleşmeyi genel anlamda ele alındığında bireylerin topluma entegrasyonu, toplum içindeki rolü, beklentileri ve kişilik yapısı üzerinde yoğunlaşırken; mikro düzeyde ele alanlar ise daha çok ahlaki gelişme ya da ahlaki sosyalleşme olarak incelemeye çalışmışlardır (Kağıtcıbaşı 1985).

Bireylerin yaşadıkları kişilik problemleri, güvensizlik, yabancılaşma, başkaları ile iletişim kuramama gibi problemlerin günümüzde sivil toplum kuruluşları ile aşılabileceği söylenebilir. Bireylerin aile, kültür ve çevresinden almış olduğu bilgiler sivil toplum kuruluşların da daha anlamlı hâle gelebilir. Modern ve sanayileşmiş toplumlarda bireylerin günlük hayatın içinde kaybolması kendi isteklerine ve düşüncelerine yatkın sivil toplum kuruluşlarına mensubiyeti ile önlenebilir (Kağıtçıbaşı 1985).

2.3. GÜDÜLENME

İnsanoğlunun yaşamı boyunca yapmış oldukları davranışların altında yatan nedenler “güdü” kavramı çerçevesinde ele alınmaktadır. Bireyleri davranışa yönlendiren ve davranışların şekillenmesinde en önemli kavram olan güdü (motivasyon), davranışa yön veren güç olarak tanımlanmaktadır (Roberts, Treasure ve Conroy 2007).

Güdülenme sürecinin başlamasında bireylerin sürekli olarak ihtiyaçlarını tatmin etmeye çalışması etken rol oynamaktadır. Bireyler bu ihtiyaçlarını gidermek için belirli bir amaç ve istek doğrultusunda davranışlarda bulunmaktadır (Şahin, 2004).

Çoğu bilim adamı güdülenmeyi üç farklı görüşten biriyle açıklamaktadırlar. Bunlar; katılımcı merkezli ya da özellik merkezli görüş, durum merkezli görüş ve etkileşimsel görüştür (Anshel 1997)

Yapılan çalışmalarda güdülenme kuramı üzerinde araştırma yapan bireylerin birçoğu hedonist haz ilkesini benimsemiştir. Hedonist haz ilkesinin amacı haz duyarak gerilimi büyük ölçüde azaltmaya çalışmaktır. Bu grupta, içgüdü, dürtü ve homeostazi kuramları bulunmaktadır. Hedonizmi, davranışçı kuramlar farklı açılarından incelemişler çevresel uyarıların acı ve haz verici olmalarını öğrenmenin insan davranışlarını düzenlediği düşüncesindedirler (Dweck ve Leggett 1988).

Bilişsel ihtiyaç kuramcıları bilginin işlenmesi üzerinde ve modelleri hakkında incelemeler yapmıştır. Bu yaklaşım çerçevesinde, birey aktif bir şekilde kendisi ve çevresini araştıran, bilgi elde etme ihtiyacı duyan ve bu bilgilerin yapısına göre davranış sergileyen bir canlı olarak ele alınmaktadır. Holistik büyüme ilkesinde ise bireyin kendi benliğini ortaya koymak isteyen ve çevreye kendisini yansıtmak isteyen bir canlı olduğu düşüncesi benimsenir. Holistik büyüme ilkesine göre en önemli büyüme unsuru bireyin

büyüme isteği ve kendi benliğini ortaya koyma isteğidir. Bireyin bu isteği yaşamı boyunca hareketlerini etkilemektedir (Roberts, Treasure ve Conroy 2007).

2.3.1. Sporda Güdülenme

Sporda başarı için, güdülenme, önemini ve türlerinin incelenmesi gerekli olduğu bilinmektedir. Bunun için bazı soruları yanıtlamak faydalı olacaktır;

- İnsan neden spor etkinliğine katılmaktadır?
- İnsan neden yaralanma, sakatlanma, hatta ölüm tehlikesini göze almaktadır?
- İnsanın spor etkinlikleriyle açığa çıkarıp doyum sağlayacak gereksinimleri mi vardır?
- Tehlikeli spor dalları neden seçilir?
- İnsan neden sıkı bir disiplin altına girmeye razı olur?
- Yenilgi olasılığını neden göze alır?
- Yetersizliklerinin herkes tarafından görülmesine neden fırsat hazırlar?
- Aşırı biçimde neden çalışır?
- Bir numara olmayı neden ister?
- Bir sporcu neden her zaman aynı performansı gösteremez?

Bunların çoğunun yanıtı sporda güdülenmeyle ilgilidir, bunun için güdülenmenin nitelik ve nicelik özelliklerinin değerlendirilmesini gerektirmektedir (Doğan 2005).

Güdülenmeyi etkileyen birden fazla unsurun var olduğundan da söz edebiliriz. Yani sporcu yalnızca organik varlığını değil, sosyal varlığını da devam ettirmek mecburiyetindedir. Spor içerisinde spora katılımı, sürekliliği ve performansı etkisi altına alan birçok unsur vardır. Spor branşlarını tercih etmede bireyler açısından sağlık, oyun, statü veya performans gibi unsurlar büyük ölçüde önemli olmaktadır. Spor branşlarına yönelmek kadar sporda devamlılık ve başarı grafiğinde de güdülenme önem arz etmektedir (Tiryaki 2000).

Sporda güdülenmenin altında yatan birçok neden vardır. Bunlar bedensel ve toplumsal olarak sınıflandırılabilir. Çünkü insan bedensel varlığını da, toplumsal varlığını da

sürdürmek zorundadır. Bireyin sportif faaliyetlerini açığa çıkarıp doyum sağlayacak gereksinimleri vardır (Doğan 2005).

2.3.2.Spora Katılım Güdüleri

Düzenli fiziksel aktiviteyi yaşamın içine dâhil edebilmek için çocukluk döneminde spora ya da fiziksel aktiviteye katılım çok önemlidir. Bu anlamda çocuğun spora ve fiziksel aktiviteye katılımının önündeki engellerin kaldırılması ve çocuklarının spora katılım nedenlerinin tespit edilmesi egzersiz ve spor psikologlarının üzerinde durduğu bir alan olmuştur. Ayrıca çocukları spordan ve fiziksel aktivitelerden uzak tutan etkenlerin artmasına paralel olarak sedanter davranışlardaki çok önemli artış çocukların spora katılım nedenlerini anlayarak programları ve müfredatları bu doğrultuda yeniden gözden geçirmeyi zorunlu hale getirmiştir. 1970’li yıllardan itibaren fiziksel etkinlik programlarına dâhil olanların etkinliğe başlama ve etkinliği bırakma nedenleriyle hem spor hem de egzersiz psikologları ilgilenmişlerdir (Lavalley ve ark, 2012).

Çocukların, herhangi bir spor aktivitesine katılması için birçok nedeni vardır, bu nedenlerin zamanla değişim gösterdiği bilimsel olarak kanıtlanmıştır. Bu durumda çocukların spora katılma nedenleri ortama, bulunduğu psikolojik duruma ve fizyolojik durumlara göre farklılık gösterebilir. Çocuklar genelde eğlenmek, kendini gösterebilmek, arkadaş çevresine sahip olmak ve sağlıklı olmak için spor yapmaktadırlar. Bilimsel araştırmalara göre çocukların kenarda oturarak kazanan bir takımın üyesi olmak yerine, kaybeden bir takımda oynamayı yeğlediklerini göstermektedir. Çocuklar oyunlarda oynamazlarsa spora olan ilgilerini çok çabuk yitirebilirler. Çocuklar spor ortamında çok hızlı bir şekilde beceri öğrenebilmektedirler. Çocuklar oyunlarda kendilerinin başarılı olduğunu gördükçe oyunlara ve başarılı olduğu spor dalına ilgisi mutlaka artacaktır. Sağlıklı bir yönlendirme ile spor çocuklara şu imkânları sağlar:

- Yeni ve güçlü beceriler kazanırlar.
- Kendilerini algılamalarına katkı sağlar.
- Çocuklar bir takımın parçası olduğunu algırlar bütünleşmeyi öğrenirler.
- Uyum sağlar, saygıyla temellenen yaşam becerileri öğrenirler.
- Kendisine ve rakiplerine saygılı davranmayı öğrenirler.
- Toplumsal rollere ve kurallara uymayı öğrenirler.
- Spor yoluyla kendini gerçekleştirmeyi ve toplumsallaşmayı öğrenirler.

- Yaşamdan daha doyumlu bir birey olmaları açısından spor özgüven ve özsaygı hayatına katar ve geliştirir.
- Oyunlara katılarak daha aktif ve üretken bir birey olmaya çalışırlar.

“Çocuklar niçin spor yapar?” sorusuna cevap vermeye çalışmak, bu konu ile ilgili açıklamalara ulaşmamızı kolaylaştıracaktır. Genel olarak ele alındığında, yapılan çalışmalar çocukların; Yarışmak, eğlenmek, yeni beceriler öğrenmek, heyecan duymak, güç geliştirmek, birlikteliği sağlamak ve kazanmak için spora katıldıklarını ortaya koymaktadır. Çocuklar yönünden bakıldığı zaman sıralanan bu başlıklara yetişkinler yönünden okul sporunun amaçlarına ve içeriğine şu konu başlıkları da eklenebilir; Sağlık açısından kendilerini iyi hissetmelerini, psikolojik ve fiziksel aktivite gereksinimlerini karşılamak, sosyalleşmelerine olumlu katkıda bulunmak, sportif verimlerini geliştirmek ve kazandıkları olumlu alışkanlıkları yaşamı boyunca sürdürme bilinci ve alışkanlığını kazandırmaktır (Muratlı 2003).

Her geçen yıl bireylerin spora farklı sebeplerle katılım sağladığı bilinmektedir. Bu sebepten dolayı, spora katılımın güdülenmesi kavramının, araştırılması ve incelenmesi gerekli bir kavram olarak kendini göstermiştir (Hausenblas, Brewer ve Van Raalte 2004).

3.GEREÇ VE YÖNTEM

Araştırmada, betimsel (survey) ve ilişkisel taramaya yöntemleri kullanılmıştır. Betimsel tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlayan, İlişkisel tarama modelleri ise iki ve daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelleridir (Karasar 2006).

3.1.Gönüllü gruplarının oluşturulması

Bu çalışmada Kayseri Büyükşehir Belediyesi Gençlik Merkezlerinde Eğitim faaliyetlerine katılan lise düzeyinde öğrenim gören ve lise mezunu üniversite hazırlık grubu gönüllülerin spora katılım sùdùleri ve sosyalleşme düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın evrenini Kayseri Büyükşehir Belediyesi Gençlik Merkezlerinde Eğitim faaliyetlerine katılan 2650 kişi, örneklemi ise, 2000 gönüllü oluşturmaktadır. Veri toplama araçları olarak, “Kişisel Bilgi Formu”, “Spor ve Sosyalleşme Ölçeği” ve “Spora Katılım Gùdùleri” kullanılmıştır.

Tablo 3.1. Katılımcıların Betimsel İstatistikleri

Değişkenler	Gruplar	N	%
Cinsiyet	Erkek	1037	51.8
	Kadın	963	48.2
	Toplam	2000	100
Yaş	14-17	1203	60.2
	18 ve üzeri	797	39.9
	Toplam	2000	100
Öğrenim Durumu	Lise	1315	65.8
	Lise Mezunu	685	34.3
	Toplam	2000	100
Spor Yaşı	0-1	760	38.0
	2-3	643	32.2
	4 ve üzeri	597	29.8
	Toplam	2000	100
Baba Eğitim Düzeyi	İlkokul	589	29.5
	Ortaokul	473	23.7
	Lise	622	31.1
	Üniversite	316	15.8
	Toplam	2000	100
Anne Eğitim Düzeyi	İlkokul	862	43.1
	Ortaokul	520	26.0
	Lise	415	20.8
	Üniversite	203	10.2
	Toplam	2000	100
Gelir Düzeyi	Düşük (1600 TL ve altı)	492	24.6
	Orta (1601-3000 TL)	1130	56.5
	Yüksek (3001 TL ve üstü)	378	18.9
	Toplam	2000	100

Çalışmaya katılan sporcuların cinsiyetlere göre %51.8 'inin erkek %48.2'sinin kadın, yaş gruplarına göre, %60.2'sinin 14-17 yaş, %39.9'unun 18 yaş ve üzeri, Öğrenim durumlarına göre, %65.8'inin Lise, %34.3'ünün Lise mezunu, spor yaşlarına göre %38.0'ının 0-1, %32.2'sinin 2-3 ve %29.8'inin 4 yıl ve üzeri, Baba eğitim düzeyine göre %29.5'inin ilkokul, %23.7'sinin ortaokul, %31.1'inin lise, %15.8'inin üniversite, Anne eğitim düzeyine göre %43.1'inin ilkokul, %26.0'sinin ortaokul, %20.8'inin lise, %10.2'sinin üniversite ve gelir düzeylerine göre, %24.6'sının düşük, %56.5'inin orta ve %18.9'unun yüksek olduğu tespit edilmiştir.

3.2. Veri Toplama Araçları

3.2.1. Kişisel Bilgi Formu:

Araştırmacı tarafından bağımsız değişkenler ile ilgili verileri toplamak için geliştirilen “Kişisel Bilgi Formu” kullanılmıştır. Araştırmaya katılan gönüllülerin “yaşları, cinsiyetleri, öğrenim durumları, spor yaşları, anne ve babalarının eğitim düzeyleri ve gelir durumlarını belirlemeye yönelik 7 sorudan oluşmuştur.

3.2.2. Spor ve Sosyalleşme Ölçeği:

Şahan (2007) tarafından geliştirilen ölçek 35 ifadeden oluşmaktadır. 5’li likert tipi bir yapıya sahip olan ölçekte alt boyutları bulunmamaktadır. Ölçeğin iç tutarlılık katsayısının yüksek çıkması sebebiyle toplam puan üzerinden hesaplanmıştır. Ayrıca literatürde yapılan araştırmalarda “Spor ve Sosyalleşme Ölçeği” ifadelerin tek tek yorumlanması biçiminde de kullanılmıştır. Orijinal çalışmada (Kılçık 2016) ölçeğin iç tutarlılık kat sayısı 0.84 olarak tespit edilmiştir. Sunulan bu çalışmada, ölçek toplam puan üzerinden değerlendirilmiştir.

3.2.3. Spora Katılım Güdüsü Ölçeği:

Gill, Gross ve Huddleston (1983) tarafından geliştirilen ölçek, bireyin spora katılım nedenlerini içeren 30 madde ve 8 alt boyuttan oluşmaktadır. Bu alt başlıklar Başarı/Statü, Fiziksel Uygunluk, Takım Ruhu, Arkadaşlık, Eğlence, Yarışma, Beceri Gelişimi ve Hareket Etmedir. Öğrencilerin spora katılım nedenleri “Çok Önemli, Az Önemli, ve Hiç Önemli Değil şeklinde 3’lü ölçek üzerinden değerlendirilmiştir. Ölçek, Çelebi tarafından Türkçe’ye çevrilmiştir (Çelebi 1993) Oyar, Aşçı, Çelebi ve Mülazımoğlu tarafından ölçeğin 9-17 yaş grubu Türk öğrencileri için geçerlik ve güvenilirlik çalışması Ankara ilinde yaz spor okullarına katılan 977 gönüllü öğrenciye uygulanması ve elde edilen sonuçları doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Temel Birleşenler (Principle Component) Faktör Analiz sonuçlarına bakıldığında elde edilen bulguların orjinal ankette yer alan 8 faktörü desteklediği görülmüştür (Şirin 2008)

3.3. Verilerin İstatistiksel Analizi

Çalışmada elde edilen verilerin istatistiklerine göre çarpıklık ve basıklık dağılımları verilmiştir.

Tablo 3.2. Katılımcıların Ölçek Puanlarının Çarpıklık-Basıklık ve Shapiro-Wilk Testi Anlamlılık Düzeyi Sonuçları

	N	Çarpıklık	Basıklık	p
Sosyalleşme	2000	.459	-.108	.000
Beceri	2000	1.462	1.803	.000
Takım üyeliği	2000	1.040	.422	.000
Eğlence	2000	1.374	1.614	.000
Arkadaşlık	2000	.705	.112	.000
Başarı/Statü	2000	1.245	1.499	.000
Hareket	2000	1.510	1.872	.000
Fiziksel Uygunluk	2000	1.188	1.517	.000
Yarışma	2000	1.136	.671	.000

Tablo 3.2’de Shapiro-Wilk Testi sonuçlarına bakıldığında, katılımcıların yaşam tatmini ve spora katılım güdüsü ölçeğinden aldıkları puanların normallikten sapmaların anlamlı düzeylerde olduğu gözlemlenmektedir. Shapiro-Wilk testinin uygulanması, normallik durumunun incelenmesi için kullanılan yöntemlerden sadece biridir. Normal dağılım eğrilerine bakıldığında normallikten aşırı sapmalar olmadığı görülmüştür. Cooper-Cutting çarpıklık ve basıklık değerlerinin ± 2 aralığında olması normallik açısından uygun bir durum olarak açıklarken (Cooper CJ. 2015).Büyüköztürk ise bu değerlerin ± 1 aralığında yer almasının normallikten aşırı sapmalar olmaması şeklinde yorumlanmaktadır (Büyüköztürk 2007).

Puanların çarpıklık-basıklık değerlerinin uç düzeylerde olmadığı, ± 2 aralığında olduğu ve normal dağılım eğrilerinde aşırı sapmalar olmadığı görüldüğü için parametrik istatistik analiz testlerinin kullanılmasına karar verilmiştir.

Araştırmada elde edilen veriler bilgisayar ortamında analiz edilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemleri olarak sayı, yüzde, ortalama, standart sapma kullanılmıştır. İki bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında t-testi, ikiden fazla bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında Tek yönlü (One way) Anova testi kullanılmıştır. Anova testi sonrasında farklılıkları belirlemek üzere tamamlayıcı post-hoc analizi olarak LSD testi kullanılmıştır. Araştırmanın sürekli değişkenleri arasında pearson korelasyon ve regresyon analizi uygulanmıştır.

4.BULGULAR

Tablo 4.1. Katılımcıların Spor ve Sosyalleşme Ölçeğinden Ede Ettikleri Puanların Betimsel İstatistikleri

	N	Min	Max	X±SS
Spor ve Sosyalleşme	2000	35	175	78.225±24.305

Tablo 4.1’de katılımcıların spor ve sosyalleşme ölçeğinden elde edilen skorun 78.225±24.305 olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.2. Katılımcıların Cinsiyet Gruplarına Göre Sosyalleşme Düzeyleri

	Cinsiyet	N	X±Sd	t	p
Spor ve Sosyalleşme	Erkek	1037	79.211±24.140	1.884	.060
	Kadın	963	77.163±24.450		

Tablo 4.2’de katılımcıların cinsiyetlerine göre sosyalleşme düzeylerinde erkeklerin (79.211±24.140), kadınların (77.163±24.450) skorlarına sahip olduğu ve istatistiksel farklılık olmadığı görülmektedir. ($t_{(1998)}=1.884$, $p=.060$).

Tablo 4.3. Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Sosyalleşme Düzeyleri

	Yaş	N	X±Sd	t	p
Spor ve Sosyalleşme	14-17	1203	78.971±23.795	1.670	.095
	18 ve üzeri	797	77.099±25.028		

Tablo 4.3’te katılımcıların yaş gruplarına göre sosyalleşme düzeyleri incelendiğinde, 14-17 yaşların (78.971±23.795), 18 ve üzeri yaşların (77.099±25.028) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmemiştir ($F_{(1998)}= 1.670$, $p=.095$).

Tablo 4.4. Katılımcıların Öğrenim Durumlarına Göre Sosyalleşme Düzeyleri

	Öğrenim Durumu	N	X±Sd	t	p
Spor ve Sosyalleşme	Lise	131	78.836±24.125	1.558	.119
		5			
	Lise Mezun	685	77.053±24.622		

Tablo 4.4’te katılımcıların öğrenim durumlarına göre sosyalleşme düzeyleri incelendiğinde, Lisede öğrenim görenlerin (78.836±24.125), Lise mezunlarının (77.053±24.622) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmemiştir ($F_{(1998)}= 1.558$, $p=.119$).

Tablo 4.5. Katılımcıların Spor Yaşlarına Göre Sosyalleşme Düzeyleri

	Spor Yaşı	N	X± Sd	f	p	LSD
Spor ve Sosyalleşme	0-1 ^a	760	81.003±24.718			
	2-3 ^b	643	79.613±24.700	19.154	.000	a>c b>c
	4ve üzeri ^c	597	73.193±22.556			

F_(4,1997), a: 0-1, b: 2-3, c: 4 yıl ve üzeri

Tablo 4.5'te katılımcıların spor yaşlarına göre sosyalleşme düzeyleri incelendiğinde, 0-1 yıl olanların (81.003±24.718), 2-3 yıl olanların (79.613±24.700) ve 4 yıl ve üzeri olanların (73.193±22.556) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmiştir (F_(4,1997)= 19.154, p=.000).

Tablo 4.6 Katılımcıların Baba Eğitim Düzeyine Göre Sosyalleşme Düzeyleri

	Baba Eğitim	N	X± Sd	f	p	LSD
Spor ve Sosyalleşme	İlkokul ^a	589	78.241±24.928			
	Ortaokul ^b	473	77.816±25.055	.776	.507	-
	Lise ^c	622	77.595±23.432			
	Üniversite ^d	316	80.048±23.694			

F_(3,1996), a: İlkokul, b: Ortaokul, c: Lise d: Üniversite

Tablo 4.6'da katılımcıların baba eğitim durumlarına göre sosyalleşme düzeyleri incelendiğinde, ilkokul olanların (78.241±24.928), ortaokul olanların (77.816±25.055), lise olanların (77.595±23.432) ve üniversite olanların (80.048±23.694) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmemiştir (F_(3,1996)= .776, p=.507).

Tablo 4.7 Katılımcıların Anne Eğitim Düzeyine Göre Sosyalleşme Düzeyleri

	Anne Eğitim	N	X± Sd	f	p	LSD
Spor ve Sosyalleşme	İlkokul ^a	862	78.039±24.154			
	Ortaokul ^b	520	78.485±24.668	.510	.675	-
	Lise ^c	415	77.541±24.606			
	Üniversite ^d	203	79.931±24.464			

F_(3,1996), a: İlkokul, b: Ortaokul, c: Lise d: Üniversite

Tablo 4.7'de katılımcıların anne eğitim durumlarına göre sosyalleşme düzeyleri incelendiğinde, ilkokul olanların (78.039±24.154), ortaokul olanların (78.485±24.668), lise olanların (77.541±24.606) ve üniversite olanların (79.931±24.464) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmemiştir (F_(3,1996)= .510, p=.675).

Tablo 4.8. Katılımcıların Gelir Düzeylerine Göre Sosyalleşme Düzeyleri

	Gelir	N	X± Sd	f	p	LSD
Spor ve Sosyalleşme	Düşük ^a	492	78.335±25.321	.080	.923	-
	Orta ^b	1130	78.327±24.487			
	Yüksek ^c	378	77.775±23.392			

F_(2,1997), a: Düşük, b: Orta, c: Yüksek

Tablo 4.8’de katılımcıların gelir düzeylerine göre sosyalleşme düzeyleri incelendiğinde, düşük olanların (78.335±25.321), orta olanların (78.327±24.487) ve yüksek olanların (77.775±23.392) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmemiştir (F_(2,1997)= .080, p=.923).

Tablo 4.9. Katılımcıların Spora Katılım Güdülerini Ölçeğinden Ede Ettikleri Puanların Betimsel İstatistikleri

	N	Min	Max	X±SS
Beceri	2000	3.00	7.00	3.517±0.870
Takım üyeliği	2000	4.00	12.00	5.902±2.017
Eğlence	2000	4.00	12.00	5.104±1.374
Arkadaşlık	2000	3.00	9.00	4.674±1.384
Başarı/Statü	2000	5.00	15.00	6.804±1.807
Hareket	2000	3.00	9.00	3.837±1.185
Fiziksel Uygunluk	2000	5.00	15.00	6.739±1.731
Yarışma	2000	3.00	9.00	4.112±1.326

Tablo 4.9’da katılımcıların spora katılım güdülerini ölçeğinden elde edilen skorun beceri alt boyutunda 3.517±0.870, takım üyeliği alt boyutunda 5.902±2.017, eğlence alt boyutunda 5.104±1.374, arkadaşlık alt boyutunda 4.674±1.384, başarı/statü alt boyutunda 6.804±1.807, hareket alt boyutunda 3.837±1.185, fiziksel uygunluk alt boyutunda 6.739±1.731 ve yarışma alt boyutunda 4.112±1.326 olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.10. Katılımcıların Cinsiyet Gruplarına Göre Spora Katılım Güdü Düzeyleri

	Cinsiyet	N	X±Sd	t	p
Beceri	Erkek	1037	3.418±.786	-5.336	.000
	Kadın	963	3.625±.940		
Takım üyeliği	Erkek	1037	6.052±2.125	3.478	.001
	Kadın	963	5.740±1.882		
Eğlence	Erkek	1037	4.951±1.257	-5.159	.000
	Kadın	963	5.268±1.474		
Arkadaşlık	Erkek	1037	4.776±1.409	3.440	.001
	Kadın	963	4.564±1.348		
Başarı/Statü	Erkek	1037	6.639±1.613	-4.204	.000
	Kadın	963	6.980±1.964		
Hareket	Erkek	1037	3.743±1.106	-3.693	.000
	Kadın	963	3.939±1.258		
Fiziksel Uygunluk	Erkek	1037	6.618±1.592	-3.230	.001
	Kadın	963	6.869±1.860		
Yarışma	Erkek	1037	4.139±1.332	.958	.338
	Kadın	963	4.082±1.319		

Tablo 4.10'da katılımcıların cinsiyet gruplarına göre spora katılım güdü düzeyleri incelendiğinde,

Beceri alt başlığında, erkeklerin (3.418±.786), kadınların (3.625±.940) skorlara sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, istatistiksel farklılık tespit edilmiştir. ($t_{(1998)} = -5.336$, $p = .000$).

Takım üyeliği alt başlığında, erkeklerin (6.052±2.125), kadınların (5.740±1.882) skorlara sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, istatistiksel farklılık tespit edilmiştir. ($t_{(1998)} = 3.478$, $p = .001$).

Eğlence alt başlığında, erkeklerin (4.951±1.257), kadınların (5.268±1.474) skorlara sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, istatistiksel farklılık tespit edilmiştir. ($t_{(1998)} = -5.159$, $p = .000$).

Arkadaşlık alt başlığında, erkeklerin (4.776±1.409), kadınların (4.564±1.348) skorlara sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, istatistiksel farklılık tespit edilmiştir. ($t_{(1998)} = 3.440$, $p = .001$).

Başarı/Statü alt başlığında, erkeklerin (6.639±1.613), kadınların (6.980±1.964) skorlara sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, istatistiksel farklılık tespit edilmiştir. ($t_{(1998)} = -4.204$, $p = .000$).

Hareket alt başlığında, erkeklerin (3.743±1.106), kadınların (3.939±1.258) skorlara sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, istatistiksel farklılık tespit edilmiştir. ($t_{(1998)} = -3.693$, $p = .000$).

Fiziksel uygunluk alt başlığında, erkeklerin (6.618±1.592), kadınların (6.869±1.860) skorlara sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, istatistiksel farklılık tespit edilmiştir. ($t_{(1998)} = -3.230$, $p = .001$).

Yarışma alt başlığında, erkeklerin (4.139±1.332), kadınların (4.082±1.319) skorlara sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, istatistiksel farklılık tespit edilmemiştir. ($t_{(1998)} = .958$, $p = .338$).

Tablo 4.11. Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Spora Katılım Güdü Düzeyleri

	Yaş	N	X±Sd	t	p
Beceri	14-17	1203	3.540±.884	1.389	.165
	18 ve üzeri	797	3.484±.847		
Takım üyeliği	14-17	1203	5.785±1.930	-3.139	.001
	18 ve üzeri	797	6.079±2.131		
Eğlence	14-17	1203	5.139±1.380	1.412	.158
	18 ve üzeri	797	5.050±1.364		
Arkadaşlık	14-17	1203	4.590±1.368	-3.336	.001
	18 ve üzeri	797	4.801±1.399		
Başarı/Statü	14-17	1203	6.766±1.815	-1.153	.249
	18 ve üzeri	797	6.861±1.795		
Hareket	14-17	1203	3.835±1.168	-.112	.911
	18 ve üzeri	797	3.841±1.212		
Fiziksel Uygunluk	14-17	1203	6.789±1.726	1.584	.113
	18 ve üzeri	797	6.664±1.736		
Yarışma	14-17	1203	4.060±1.307	-2.143	.032
	18 ve üzeri	797	4.190±1.349		

Tablo 4.11'de katılımcıların yaş gruplarına göre spora katılım güdü düzeyleri incelendiğinde,

Beceri alt başlığında, 14-17 yaşların (3.540±.884) ve 18 ve üzeri yaşların (3.484±.847) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmemiştir ($t_{(1998)} = 1.389$, $p = .165$).

Takım üyeliği alt başlığında, 14-17 yaşların (5.785 ± 1.930) ve 18 ve üzeri yaşların (6.079 ± 2.131) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmiştir ($t_{(1998)} = -3.139$, $p = .001$).

Eğlence alt başlığında, 14-17 yaşların (5.139 ± 1.380) ve 18 ve üzeri yaşların (5.050 ± 1.364) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmemiştir ($t_{(1998)} = 1.412$, $p = .158$).

Arkadaşlık alt başlığında, 14-17 yaşların (4.590 ± 1.368) ve 18 ve üzeri yaşların (4.801 ± 1.399) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmiştir ($t_{(1998)} = -3.336$, $p = .001$).

Başarı/Statü alt başlığında, 14-17 yaşların (6.766 ± 1.815) ve 18 ve üzeri yaşların (6.861 ± 1.795) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($t_{(1998)} = -1.153$, $p = .249$).

Hareket alt başlığında, 14-17 yaşların (3.835 ± 1.168) ve 18 ve üzeri yaşların (3.841 ± 1.212) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmemiştir ($t_{(1998)} = -.112$, $p = .911$).

Fiziksel uygunluk alt başlığında, 14-17 yaşların (6.789 ± 1.726) ve 18 ve üzeri yaşların (6.664 ± 1.736) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmemiştir ($t_{(1998)} = 1.584$, $p = .113$).

Yarışma alt başlığında, 14-17 yaşların (4.060 ± 1.307) ve 18 ve üzeri yaşların (4.190 ± 1.349) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmiştir ($t_{(1998)} = -2.143$, $p = .032$).

Tablo 4.12. Katılımcıların Öğrenim Durumlarına Göre Spora Katılım GÜdü Düzeyleri

	Öğrenim Durumu	N	X±Sd	t	p
Beceri	Lise	1315	3.533±.877	1.110	.267
	Lise Mezun	685	3.488±.854		
Takım üyeliği	Lise	1315	5.808±1.939	-2.813	.005
	Lise Mezun	685	6.083±2.148		
Eğlence	Lise	1315	5.110±1.344	.305	.760
	Lise Mezun	685	4.091±1.432		
Arkadaşlık	Lise	1315	4.620±1.358	-2.431	.015
	Lise Mezun	685	4.778±1.428		
Başarı/Statü	Lise	1315	6.735±1.767	-2.365	.018
	Lise Mezun	685	6.936±1.877		
Hareket	Lise	1315	3.821±1.145	-.835	.404
	Lise Mezun	685	3.869±1.260		
Fiziksel Uygunluk	Lise	1315	6.744±1.685	.169	.866
	Lise Mezun	685	6.730±1.816		
Yarışma	Lise	1315	4.073±1.307	-1.81	.072
	Lise Mezun	685	4.185±1.358		

Tablo 4.12’de katılımcıların öğrenim durumlarına göre spora katılım güdü düzeyleri incelendiğinde,

Beceri alt başlığında, lisede öğrenim görenlerin (3.533±.877), lise mezunlarının (3.488±.854) skora sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, istatistiksel farklılık tespit edilmemiştir. ($t_{(1998)} = 1.110$, $p = .267$).

Takım üyeliği alt başlığında, lisede öğrenim görenlerin (5.808±1.939), lise mezunlarının (6.083±2.148) skora sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, istatistiksel farklılık tespit edilmiştir. ($t_{(1998)} = -2.813$, $p = .005$).

Eğlence alt başlığında, lisede öğrenim görenlerin (5.110±1.344), lise mezunlarının (4.091±1.432) skora sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, istatistiksel farklılık tespit edilmemiştir. ($t_{(1998)} = .305$, $p = .760$).

Arkadaşlık alt başlığında, lisede öğrenim görenlerin (4.620±1.358), lise mezunlarının (4.778±1.428) skora sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, istatistiksel farklılık tespit edilmiştir. ($t_{(1998)} = -2.431$, $p = .015$).

Başarı/Statü alt başlığında, lisede öğrenim görenlerin (6.735±1.767), lise mezunlarının (6.936±1.877) skora sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, istatistiksel farklılık tespit edilmiştir. ($t_{(1998)} = -2.365$, $p = .018$).

Hareket alt başlığında, lisede öğrenim görenlerin (3.821 ± 1.145), lise mezunlarının (3.869 ± 1.260) skora sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, istatistiksel farklılık tespit edilmemiştir. ($t_{(1998)} = -0.835$, $p = 0.404$).

Fiziksel uygunluk alt başlığında, lisede öğrenim görenlerin (6.744 ± 1.685), lise mezunlarının (6.730 ± 1.816) skora sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, istatistiksel farklılık tespit edilmemiştir. ($t_{(1998)} = 0.169$, $p = 0.866$).

Yarışma alt başlığında, lisede öğrenim görenlerin (4.073 ± 1.307), lise mezunlarının (4.185 ± 1.358) skora sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, istatistiksel farklılık tespit edilmemiştir. ($t_{(1998)} = -1.81$, $p = 0.072$).

Tablo 4.13. Katılımcıların Spor Yaşlarına Göre Spora Katılım Güdü Düzeyleri

	Spor Yaşı	N	X± Sd	f	p	LSD
Beceri	0-1 ^a	760	3.567±.898	3.316	.037	a>c
	2-3 ^b	643	3.525±.874			
	4+ ^c	597	3.460±.823			
Takım üyeliği	0-1 ^a	760	6.043±2.006	17.750	.000	a>c
	2-3 ^b	643	6.112±2.092			
	4+ ^c	597	5.496±1.889			
Eğlence	0-1 ^a	760	5.150±1.417	1.460	.232	-
	2-3 ^b	643	5.121±1.324			
	4+ ^c	597	5.025±1.372			
Arkadaşlık	0-1 ^a	760	4.749±1.379	4.547	.011	a>c b>c
	2-3 ^b	643	4.717±1.384			
	4+ ^c	597	4.533±1.381			
Başarı/Statü	0-1 ^a	760	6.797±1.795	4.108	.017	b>c
	2-3 ^b	643	6.948±1.870			
	4+ ^c	597	6.655±1.744			
Hareket	0-1 ^a	760	3.930±1.194	6.665	.148	-
	2-3 ^b	643	3.857±1.187			
	4+ ^c	597	3.927±1.162			
Fiziksel Uygunluk	0-1 ^a	760	6.850±1.730	.058	.001	a>c b>c
	2-3 ^b	643	6.773±1.732			
	4+ ^c	597	6.561±1.719			
Yarışma	0-1 ^a	760	4.212±1.363	13.793	.000	a>c b>c
	2-3 ^b	643	4.213±1.332			
	4+ ^c	597	3.874±1.238			

^F_(2,1997), a: 0-1, b: 2-3, c: 4+

Tablo 4.13'te katılımcıların spor yaşlarına göre spora katılım güdü düzeyleri incelendiğinde,

Beceri alt başlığında, 0-1 yıl (3.567±.898), 2-3 yıl (3.525±.874) ve 4+ yıl (3.460±.823) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmiştir ($F_{(2,1997)} = 3.316$, $p=.037$).

Takım üyeliği alt başlığında, 0-1 yıl (6.043±2.006), 2-3 yıl (6.112±2.092) ve 4+ yıl (5.496±1.889) skorları istatistiksel anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($F_{(2,1997)} = 17.750$, $p=.000$).

Eğlence alt başlığında, 0-1 yıl (5.150±1.417), 2-3 yıl (5.121±1.324) ve 4+ yıl (5.025±1.372) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmemiştir ($F_{(2,1997)} = 1.460$, $p=.232$).

Arkadaşlık alt başlığında, 0-1 yıl (4.749 ± 1.379), 2-3 yıl (4.717 ± 1.384) ve 4+ yıl (4.533 ± 1.381) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmiştir ($F_{(2,1997)} = 4.547$, $p = .011$).

Başarı/Statü alt başlığında, 0-1 yıl (6.797 ± 1.795), 2-3 yıl (6.948 ± 1.870) ve 4+ yıl (6.655 ± 1.744) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmiştir ($F_{(2,1997)} = 4.108$, $p = .017$).

Hareket alt başlığında, 0-1 yıl (3.930 ± 1.194), 2-3 yıl (3.857 ± 1.187) ve 4+ yıl (3.967 ± 1.162) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmemiştir ($F_{(2,1997)} = 6.665$, $p = .148$).

Fiziksel uygunluk alt başlığında, 0-1 yıl (6.850 ± 1.730), 2-3 yıl (6.773 ± 1.732) ve 4+ yıl (6.561 ± 1.719) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmiştir ($F_{(2,1997)} = .058$, $p = .001$).

Yarışma alt başlığında, 0-1 yıl (4.212 ± 1.363), 2-3 yıl (4.213 ± 1.332) ve 4+ yıl (3.874 ± 1.238) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmiştir ($F_{(2,1997)} = 13.793$, $p = .000$).

Tablo 4.14 Katılımcıların Baba Eğitim Düzeyine Göre Spora Katılım Günü Düzeyleri

	Baba Eğitim	n	X± Sd	f	p	LSD
Beceri	İlkokul ^a	589	3.538±.833	5.150	.002	a<d
	Ortaokul ^b	473	3.448±.837			b<d
	Lise ^c	622	3.471±.850			c<d
	Üniversite ^d	316	3.674±.994			
Takım üyeliği	İlkokul ^a	589	5.978±2.012	5.005	.002	a<b
	Ortaokul ^b	473	5.634±1.814			b<c
	Lise ^c	622	5.896±2.038			b<d
	Üniversite ^d	316	6.174±2.224			c<d
Eğlence	İlkokul ^a	589	5.078±1.380	3.120	.025	a<d
	Ortaokul ^b	473	5.023±1.291			b<d
	Lise ^c	622	5.082±1.298			c<d
	Üniversite ^d	316	5.313±1.598			
Arkadaşlık	İlkokul ^a	589	4.730±1.402	1.477	.219	-
	Ortaokul ^b	473	4.594±1.297			
	Lise ^c	622	4.635±1.399			
	Üniversite ^d	316	4.766±1.439			
Başarı/Statü	İlkokul ^a	589	6.793±1.824	3.155	.024	a<d
	Ortaokul ^b	473	6.645±1.612			b<d
	Lise ^c	622	6.810±1.842			c<d
	Üniversite ^d	316	7.048±1.959			
Hareket	İlkokul ^a	589	3.756±1.122	7.202	.000	a<d
	Ortaokul ^b	473	3.751±1.170			b<d
	Lise ^c	622	3.844±1.149			c<d
	Üniversite ^d	316	4.104±1.347			
Fiziksel Uygunluk	İlkokul ^a	589	6.744±1.659	5.349	.001	a<d
	Ortaokul ^b	473	6.565±1.588			b<d
	Lise ^c	622	6.704±1.743			c<d
	Üniversite ^d	316	7.060±1.987			
Yarışma	İlkokul ^a	589	4.141±1.340	2.501	.058	-
	Ortaokul ^b	473	3.981±1.215			
	Lise ^c	622	4.122±1.366			
	Üniversite ^d	316	4.230±1.366			

F(3,1996), a: İlkokul, b: Ortaokul, c: Lise d: Üniversite

Tablo 4.14'de katılımcıların baba eğitim düzeyine göre spora katılım günü düzeyleri incelendiğinde,

Beceri alt başlığında, ilkokul (3.538±.833), ortaokul (3.448±.837) lise (3.471±.850) ve üniversite (3.674±.994) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmiştir ($F_{(3,1996)}=5.150, p=.002$).

Takım üyeliği alt başlığında, ilkokul (5.978±2.012), ortaokul (5.634±1.814) lise (5.896±2.038) ve üniversite (6.174±2.224) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmiştir ($F_{(3,1996)}=5.005, p=.002$).

Eğlence alt başlığında, ilkokul (5.078±1.380), ortaokul (5.023±1.291) lise (5.082±1.298) ve üniversite (5.313±1.598) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmiştir ($F_{(3,1996)}= 3.120$, $p=.025$).

Arkadaşlık alt başlığında, ilkokul (4.730±1.402), ortaokul (4.594±1.297) lise (4.635±1.399) ve üniversite (4.766±1.439) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmemiştir ($F_{(3,1996)}= 1.477$, $p=.219$).

Başarı/Statü alt başlığında, ilkokul (6.793±1.824), ortaokul (6.645±1.612) lise (6.810±1.842) ve üniversite (7.048±1.959) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmiştir ($F_{(3,1996)}= 3.155$, $p=.024$).

Hareket alt başlığında, ilkokul (3.756±1.122), ortaokul (3.751±1.170) lise (3.844±1.149) ve üniversite (4.104±1.347) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmiştir ($F_{(3,1996)}= 7.202$, $p=.000$).

Fiziksel uygunluk alt başlığında, ilkokul (6.744±1.659), ortaokul (6.565±1.588) lise (6.704±1.743) ve üniversite (7.060±1.987) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmiştir ($F_{(3,1996)}= 5.349$, $p=.001$).

Yarışma alt başlığında, ilkokul (4.141±1.340), ortaokul (3.981±1.215) lise (4.122±1.366) ve üniversite (4.230±1.366) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmemiştir ($F_{(3,1996)}= 2.501$, $p=.058$).

Tablo 4.15 Katılımcıların Anne Eğitim Düzeyine Göre Spora Katılım Günü Düzeyleri

	Anne Eğitim	N	X± Sd	f	p	LSD
Beceri	İlkokul ^a	682	3.471±.827	6.852	.000	a<d b<d c<d
	Ortaokul ^b	520	3.483±.828			
	Lise ^c	415	3.535±.911			
	Üniversite ^d	203	3.769±1.015			
Takım üyeliği	İlkokul ^a	682	5.867±2.016	3.968	.008	a<d b<d c<d
	Ortaokul ^b	520	5.815±1.977			
	Lise ^c	415	5.860±1.985			
	Üniversite ^d	203	6.360±2.142			
Eğlence	İlkokul ^a	682	5.042±1.295	5.090	.002	a<d b<d c<d
	Ortaokul ^b	520	5.098±1.381			
	Lise ^c	415	5.068±1.300			
	Üniversite ^d	203	5.453±1.741			
Arkadaşlık	İlkokul ^a	682	4.707±1.391	1.277	.281	-
	Ortaokul ^b	520	4.648±1.356			
	Lise ^c	415	4.583±1.375			
	Üniversite ^d	203	4.788±1.438			
Başarı/Statü	İlkokul ^a	682	6.767±1.766	5.782	.001	a<d b<d c<d
	Ortaokul ^b	520	6.662±1.714			
	Lise ^c	415	6.829±1.820			
	Üniversite ^d	203	7.271±2.068			
Hareket	İlkokul ^a	682	3.738±1.102	6.879	.000	a<d b<d c<d
	Ortaokul ^b	520	3.871±1.217			
	Lise ^c	415	3.848±1.165			
	Üniversite ^d	203	4.148±1.417			
Fiziksel Uygunluk	İlkokul ^a	682	6.596±1.577	6.767	.000	a<d b<d c<d
	Ortaokul ^b	520	6.737±1.722			
	Lise ^c	415	6.822±1.826			
	Üniversite ^d	203	7.182±2.071			
Yarışma	İlkokul ^a	682	4.091±1.331	2.669	.046	a<d b<d
	Ortaokul ^b	520	3.042±1.247			
	Lise ^c	415	4.128±1.350			
	Üniversite ^d	203	4.345±1.428			

F(3,1996), a: İlkokul, b: Ortaokul, c: Lise d: Üniversite

Tablo 4.15'te katılımcıların anne eğitim düzeyine göre spora katılım günü düzeyleri incelendiğinde,

Beceri alt başlığında, ilkokul (3.471±.827), ortaokul (3.483±.828) lise (3.535±.911) ve üniversite (3.769±1.015) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmiştir (F_(3,1996)= 6.852, p=.000).

Takım üyeliği alt başlığında, ilkokul (5.867±2.016), ortaokul (5.815±1.977) lise (5.860±1.985) ve üniversite (6.360±2.142) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmiştir (F_(3,1996)= 3.968, p=.008).

Eğlence alt başlığında, ilkokul (5.042±1.295), ortaokul (5.098±1.381) lise (5.068±1.300) ve üniversite (5.453±1.741) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmiştir ($F_{(3,1996)}= 5.090$, $p=.002$).

Arkadaşlık alt başlığında, ilkokul (4.707±1.391), ortaokul (4.648±1.356) lise (4.583±1.375) ve üniversite (4.788±1.438) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmemiştir ($F_{(3,1996)}= 1.277$, $p=.281$).

Başarı/Statü alt başlığında, ilkokul (6.767±1.766), ortaokul (6.662±1.714) lise (6.829±1.820) ve üniversite (7.271±2.068) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmiştir ($F_{(3,1996)}= 5.782$, $p=.001$).

Hareket alt başlığında, ilkokul (3.738±1.102), ortaokul (3.871±1.217) lise (3.848±1.165) ve üniversite (4.148±1.417) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmiştir ($F_{(3,1996)}= 6.879$, $p=.000$).

Fiziksel uygunluk alt başlığında, ilkokul (6.596±1.577), ortaokul (6.737±1.722) lise (6.822±1.826) ve üniversite (7.182±2.071) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmiştir ($F_{(3,1996)}= 6.767$, $p=.000$).

Yarışma alt başlığında, ilkokul (4.091±1.331), ortaokul (3.042±1.247) lise (4.128±1.350) ve üniversite (4.345±1.428) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmiştir ($F_{(3,1996)}= 2.669$, $p=.046$).

Tablo 4.16. Katılımcıların Gelir Düzeylerine Göre Spora Katılım Güdü Düzeyleri

	Gelir	N	X± Sd	f	p	LSD
Beceri	Düşük ^a	492	3.488±.869	16.217	.000	a<c b<c
	Orta ^b	1130	3.455±.794			
	Yüksek ^c	378	3.743±1.035			
Takım üyeliği	Düşük ^a	492	5.803±1.972	.884	.413	-
	Orta ^b	1130	5.921±2.028			
	Yüksek ^c	378	5.974±2.043			
Eğlence	Düşük ^a	492	5.130±1.457	.811	.445	-
	Orta ^b	1130	5.071±1.318			
	Yüksek ^c	378	5.167±1.430			
Arkadaşlık	Düşük ^a	492	4.711±1.364	.239	.788	-
	Orta ^b	1130	4.661±1.368			
	Yüksek ^c	378	4.664±1.457			
Başarı/Statü	Düşük ^a	492	6.844±1.802	1.123	.326	-
	Orta ^b	1130	6.753±1.770			
	Yüksek ^c	378	6.902±1.921			
Hareket	Düşük ^a	492	3.758±1.131	4.587	.010	a<c b<c
	Orta ^b	1130	3.819±1.185			
	Yüksek ^c	378	3.995±1.243			
Fiziksel Uygunluk	Düşük ^a	492	6.754±1.707	7.268	.001	a<c b<c
	Orta ^b	1130	6.636±1.678			
	Yüksek ^c	378	7.027±1.881			
Yarışma	Düşük ^a	492	4.226±1.367	2.863	.057	-
	Orta ^b	1130	4.056±1.295			
	Yüksek ^c	378	4.130±1.354			

f (2,1997), a: Düşük, b: Orta, c: Yüksek

Tablo 4.16’da katılımcıların gelir düzeylerine göre spora katılım güdü düzeyleri incelendiğinde,

Beceri alt başlığında, düşük (3.488±.869), orta (3.455±.794) ve yüksek (3.743±1.035) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmiştir ($F_{(2,1997)} = 16.217$, $p=.000$).

Takım üyeliği alt başlığında, düşük (5.803±1.972), orta (5.921±2.028) ve yüksek (5.974±2.043) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmemiştir ($F_{(2,1997)} = .884$, $p=.413$).

Eğlence alt başlığında, düşük (5.130±1.457), orta (5.071±1.318) ve yüksek (5.167±1.430) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmemiştir ($F_{(2,1997)} = .811$, $p=.445$).

Arkadaşlık alt başlığında, düşük (4.711 ± 1.364), orta (4.661 ± 1.368) ve yüksek (4.664 ± 1.457) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmemiştir ($F_{(2,1997)} = .239$, $p = .788$).

Başarı/Statü alt başlığında, düşük (6.844 ± 1.802), orta (6.753 ± 1.770) ve yüksek (6.902 ± 1.921) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmemiştir ($F_{(2,1997)} = 1.123$, $p = .326$).

Hareket alt başlığında, düşük (3.758 ± 1.131), orta (3.819 ± 1.185) ve yüksek (3.995 ± 1.243) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmiştir ($F_{(2,1997)} = 4.587$, $p = .010$).

Fiziksel uygunluk alt başlığında, düşük (6.754 ± 1.707), orta (6.636 ± 1.678) ve yüksek (7.027 ± 1.881) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($F_{(2,1997)} = 7.268$, $p = .001$).

Yarışma alt başlığında, düşük (4.226 ± 1.367), orta (4.056 ± 1.295) ve yüksek (4.130 ± 1.354) skorları arasında istatistiksel farklılık tespit edilmemiştir ($F_{(2,1997)} = 2.863$, $p = .057$).

Tablo 4.17. Katılımcıların Sosyalleşme ve Spora Katılım Günü Düzeyleri Arasındaki İlişki

		1.	2	3	4	5	6	7	8	9
1.Yaşam doyumu	r	1								
	p									
	n	2000								
2. Beceri	r	.235**	1							
	p	.000								
	n	2000	2000							
3.Takım üyeliği	r	.310**	.380**	1						
	p	.000	.000							
	n	2000	2000	2000						
4. Eğlence	r	.257	.390**	.364**	1					
	p	.000	.000	.000						
	n	2000	2000	2000	2000					
5. Arkadaşlık	r	.282	.295**	.481**	.337**	1				
	p	.000	.000	.000	.000					
	n	2000	2000	2000	2000	2000				
6.Başarı/statü	r	.282**	.415**	.403**	.451**	.340**	1			
	p	.000	.000	.000	.000	.000				
	n	2000	2000	2000	2000	2000	2000			
7.Hareket	r	.287**	.462**	.432**	.498**	.317**	.420**	1		
	p	.000	.000	.000	.000	.000	.000			
	n	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000		
8.Fiziksel uygunluk	r	.295**	.446**	.402**	.502**	.336**	.480**	.567**	1	
	p	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000		
	n	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	
9.Yarışma	r	.283**	.307**	.425**	.418**	.293**	.567**	.339**	.392**	1
	p	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	
	n	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000

Tablo 4.17’de Kayseri Büyükşehir Belediyesi Gençlik Merkezlerinde Eğitim faaliyetlerine katılan lise düzeyinde öğrenim gören ve lise mezunu üniversite hazırlık grubu katılımcıların sosyalleşme ve spora katılım güdü düzeyleri arasındaki ilişki incelendiğinde;

Sosyalleşme ve spora katılım güdüleri alt başlıklarından beceri ($r=.235$, $p=.000$), takım üyeliği ($r=.310$, $p=.000$), eğlence ($r=.257$, $p=.000$), arkadaşlık ($r=.282$, $p=.000$), başarı/statü ($r=.282$, $p=.000$), hareket ($r=.287$, $p=.000$), fiziksel uygunluk ($r=.295$, $p=.000$) ve yarışma ($r=.283$, $p=.000$) arasında orta düzeyde olumlu bir ilişki tespit edilmiştir.

5.TARTIŞMA ve SONUÇ

Katılımcıların spor ve sosyalleşme ölçeğinden elde edilen skorun 78.225 ± 24.305 olduğu tespit edilmiştir (Tablo 4.1). Spor ve sosyalleşme ölçeği 5'li likert tipi ve 35 sorudan oluşmaktadır. Ölçeğin alt boyutunun olmaması bu ölçeği hem her bir maddenin değerlendirilmesi hem de toplam puan üzerinden değerlendirilmesi durumunu gerektirmez. Sunulan bu çalışmada, spor ve sosyalleşme ölçeği toplam puan üzerinden değerlendirilmiştir. Bu bağlamda ölçekten alınabilecek en az puanın 35 ve en yüksek puanın ise 175 olduğu görülmektedir. Katılımcıların ölçekten aldıkları puan göz önünde bulundurulduğunda ise katılımcıların sosyalleşme düzeylerinin orta düzeyde olduğu görülmektedir. Literatür incelendiğinde bu ölçeği toplam puan üzerinden değerlendiren herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Sunulan bu çalışmada, katılımcıların sosyalleşme düzeyinin orta düzeyde olmasının sebebi olarak hayatlarının önemli sınavlarından birisi olan yükseköğretime geçiş sınavı sürecinde olan öğrencilerin gerek kendileri ve gerekse ailelerini etkileyen gelecek kaygısından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tablo 4.2'de katılımcıların cinsiyetlerine göre sosyalleşme düzeylerinde erkeklerin (79.211 ± 24.140), kadınların (77.163 ± 24.450) skorlarına sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. ($t_{(1998)}=1.884$, $p=.060$). Ancak Erkeklerin sosyalleşme düzeylerin bayanlara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Saraç (2014) yaptığı çalışmada bulgularımızı destekler niteliktedir. Yazar araştırma grubunun cinsiyet değişkeni açısından sosyalleşme düzeylerinin farklılaşmadığını ifade etmiştir. Bu çalışma bulguları itibariyle çalışmamızı destekler niteliktedir. Yılmaz'ın (2006) yaptığı çalışmada da bayan katılımcıların sosyalleşme düzeylerinin erkeklere göre daha yüksek olduğunu rapor etmiştir. Bu çalışmada sunulan bulgular ise bizim çalışmamızdan ayrılmaktadır. Bu durumun sebebi olarak, Türk toplumu göz önünde bulundurulursa, grup spor aktivitelerine katılan, sportif

faaliyetlere gerek izleyici gerekse katılımcı olarak takip eden çoğunlukla erkeklerdir. Türk kadınları genellikle bu tür katılımlarda bulunmazlar. Dolayısıyla, spor vesilesiyle Türk erkeğinin sosyalleşme sürecini kadınlara göre daha fazla yaşadığı düşünülmektedir.

Tablo 4.3'te katılımcıların yaş gruplarına göre sosyalleşme düzeyleri incelendiğinde, 14-17 yaşların (78.971 ± 23.795), 18 ve üzeri yaşların (77.099 ± 25.028) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($F_{(1998)} = 1.670$, $p = .095$). Literatür incelendiğinde gerek üniversiteye hazırlık eğitiminde olan gerekse üniversite öğrenim gören öğrencilerin yaş gruplarına göre sosyalleşme düzeylerini inceleyen herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Sunulan bu çalışmada, 14-17 yaş grubunda olan katılımcıların sosyalleşme düzeylerinin yüksek olmasının sebebi 18 yaş ve üzerinde olan katılımcıların yükseköğretim kurumlarına giriş veya giriş aşamasındaki çalışmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tablo 4.4'te katılımcıların öğrenim durumlarına göre sosyalleşme düzeyleri incelendiğinde, Lisede öğrenim görenlerin (78.836 ± 24.125), Lise mezunlarının (77.053 ± 24.622) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($F_{(1998)} = 1.558$, $p = .119$). Ancak lisede öğrenim görenlerin sosyalleşme düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmektedir. Akcan ve Bulgu (2012) yapmış oldukları çalışmada, lise öğrencilerinin spora katılım düzeylerinin yüksek seviyede olduğunu tespit etmişlerdir. Sunulan bu çalışmada elde edilen yüksek sosyalleşme skorlarının lise öğrencilerinin yönünde bulunmasının ailelerin, öğretmenlerin, antrenörlerin ve özellikle akranların etkili olduğu, yaşının ilerlemesi ile birlikte kişilerin ihtiyaçlarının değişmesi yerini arkadaş grupları, eğitim kurumları, kitle iletişim araçları gibi değişik sosyalleşme araçlarına bağlı olarak değişikliğinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tablo 4.5'te katılımcıların spor yaşlarına göre sosyalleşme düzeyleri incelendiğinde, 0-1 yıl olanların (81.003 ± 24.718), 2-3 yıl olanların (79.613 ± 24.700) ve 4 yıl ve üzeri olanların (73.193 ± 22.556) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($F_{(4,1997)} = 19.154$, $p = .000$). Literatür incelendiğinde spor yaşlarına göre sosyalleşme düzeylerini inceleyen herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Sunulan bu çalışmada spor yaşları 0-1 olanların ilgili kuruluş bünyesinde açılan sportif kurslara yeni katılanlar olması dolayısıyla, hem sportif anlamda kendilerini kanıtlamak hemde yeni bireyler ve yeni arkadaş grupları oluşturarak istemelerinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tablo 4.6’da katılımcıların baba eğitim durumlarına göre sosyalleşme düzeyleri incelendiğinde, ilkokul olanların (78.241 ± 24.928), ortaokul olanların (77.816 ± 25.055), lise olanların (77.595 ± 23.432) ve üniversite olanların (80.048 ± 23.694) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($F_{(3,1996)} = .776$, $p = .507$).

Tablo 4.7’de katılımcıların anne eğitim durumlarına göre sosyalleşme düzeyleri incelendiğinde, ilkokul olanların (78.039 ± 24.154), ortaokul olanların (78.485 ± 24.668), lise olanların (77.541 ± 24.606) ve üniversite olanların (79.931 ± 24.464) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($F_{(3,1996)} = .510$, $p = .675$).

Sunulan bu çalışmada anne-babaların eğitim durumları yükseldikçe çalışmaya katılan öğrencilerin spor yapma oranlarında da artış görülmektedir.

Akcan ve Bulgu (2012) yapmış oldukları çalışmada, anne-babaların eğitim durumları yükseldikçe çalışmaya katılan öğrencilerin spor yapma oranlarında da artış olduğunu rapor etmişlerdir. Bu çalışma bulguları itibarıyla çalışmamızı destekler niteliktedir.

Özellikle ebeveynlerin sporu olumlu değerlendirmeleri çocukların da sporla ilgilenmelerini teşvik etmede önemli bir etken olduğu bilinmektedir. Bu anlamda annelerin ve babaların yüksek eğitim düzeyine sahip olması öğrencilerin spor yapmaları ile ilişkili olduğu düşünülmektedir. Anne ve babaların eğitim durumlarına göre, babaların annelere göre daha yüksek skora sahip olması ise önce bahsedildiği üzere erkeklerin ailede en yüksek oranda spor yapan kişiler oldukları göz önünde bulundurulduğunda daha çok rol modeli olarak çocuklarının spor yapmalarında yönlendirici oldukları söylenebilir.

Tablo 4.8’de katılımcıların gelir düzeylerine göre sosyalleşme düzeyleri incelendiğinde, düşük olanların (78.335 ± 25.321), orta olanların (78.327 ± 24.487) ve yüksek olanların (77.775 ± 23.392) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($F_{(2,1997)} = .080$, $p = .923$). Literatür incelendiğinde gelir düzeylerine göre sosyalleşme düzeylerini inceleyen herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Çalışmada elde edilen bulgulara göre gelir düzeyi düşük olanların sosyalleşme düzeyinin yüksek olması beklenilmeyen bir durumdur. Bu durumun katılımcıların büyük oranda benzer sosyo-ekonomik çevrelerden olduğundan kaynaklandığı düşünülmektedir. Bir başka deyişle çalışmaya katılan gönüllülerin gelir düzeylerinin kayseri standartlarında orta düzeyde gelire sahip ailelere mensup katılımcılardan oluşmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Düzenli fiziksel aktiviteyi yaşamın içine dâhil edebilmek için çocukluk döneminde spora ya da fiziksel aktiviteye katılım çok önemlidir. Bu anlamda çocuğun spora ve fiziksel aktiviteye katılımının önündeki engellerin kaldırılması ve çocuklarının spora katılım nedenlerinin tespit edilmesi egzersiz ve spor psikologlarının üzerinde durduğu bir alan olmuştur. Ayrıca çocukları spordan ve fiziksel aktivitelerden uzak tutan etkenlerin artmasına paralel olarak sedanter davranışlardaki çok önemli artış çocukların spora katılım nedenlerini anlayarak programları ve müfredatları bu doğrultuda yeniden gözden geçirmeyi zorunlu hale getirmiştir. 1970’li yıllardan itibaren fiziksel etkinlik programlarına dâhil olanların etkinliğe başlama ve etkinliği bırakma nedenleriyle hem spor hem de egzersiz psikologları ilgilenmişlerdir (Lavallee ve ark, 2012).

Çocukların, herhangi bir spor aktivitesine katılması için birçok nedeni vardır, bu nedenlerin zamanla değişim gösterdiği bilimsel olarak kanıtlanmıştır. Bu durumda çocukların spora katılma nedenleri ortama, bulunduğu psikolojik duruma ve fizyolojik durumlara göre farklılık gösterebilir (Muratlı, 2003).

Tablo 4.9’da katılımcıların spora katılım güduları ölçeğinden elde edilen skorun beceri alt boyutunda 3.517 ± 0.870 , takım üyeliği alt boyutunda 5.902 ± 2.017 , eğlence alt boyutunda 5.104 ± 1.374 , arkadaşlık alt boyutunda 4.674 ± 1.384 , başarı/statü alt boyutunda 6.804 ± 1.807 , hareket alt boyutunda 3.837 ± 1.185 , fiziksel uygunluk alt boyutunda 6.739 ± 1.731 ve yarışma alt boyutunda 4.112 ± 1.326 olduğu tespit edilmiştir.

Spora katılım güdüsü alt boyutuna göre elde edilen düşük puanların yüksek güdüyü ifade ettiğini göz önüne aldığımızda, puanları en yüksek puandan en düşük puana göre sıralanışı beceri, hareket, yarışma, arkadaşlık, eğlence, takım üyeliği, fiziksel uygunluk ve başarı/statü olarak bulunmuştur (Tablo 4.9).

Taştan (2019) bazı raket sporu ile ilgilenen sporcuların spora katılım güduları üzerine yapmış olduğu çalışmada, puanları en yüksek puandan en düşük puana göre sıralanışı hareket, beceri, yarışma, arkadaşlık, eğlence, takım üyeliği, başarı/statü ve fiziksel uygunluk olarak sunmuştur. Literatür incelendiğinde araştırma sonucumuzla benzerlik gösteren çalışma sonuçları da mevcuttur. Bunlar; Salguero ve arkadaşları (2004) ispanyol yüzücülerle yaptıkları çalışmada yaş ortalamaları 14 olan yüzücüler için en önemli faktörün beceri gelişimi alt boyutu olduğunu tespit etmişlerdir. Futbolcu kızların (12-15 yaş grubu) spora katılımlarının belirlenmesini konu alan bir başka çalışmada, “beceri gelişimi”, “takım ruhu” ve “hareket/aktif olma” alt boyutlarının spora katılımda

etkisi en yüksek motivasyon faktörleri olduğunu tespit etmiştir. En önemsiz motivasyon faktörünün ise fiziksel uygunluk/enerji harcama olduğunu tespit etmiştir (Şirin 2008).

Tablo 4.10'da katılımcıların cinsiyet gruplarına göre spora katılım güdü düzeyleri incelendiğinde; Beceri alt başlığında, erkeklerin (3.418±.786), kadınların (3.625±.940) skorlara sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, anlamlı farklılık tespit edilmiştir. ($t_{(1998)} = -5.336$, $p=.000$). Takım üyeliği alt başlığında, erkeklerin (6.052±2.125), kadınların (5.740±1.882) skorlara sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, anlamlı farklılık tespit edilmiştir. ($t_{(1998)} = 3.478$, $p=.001$). Eğlence alt başlığında, erkeklerin (4.951±1.257), kadınların (5.268±1.474) skorlara sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, anlamlı farklılık tespit edilmiştir. ($t_{(1998)} = -5.159$, $p=.000$). Arkadaşlık alt başlığında, erkeklerin (4.776±1.409), kadınların (4.564±1.348) skorlara sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, anlamlı farklılık tespit edilmiştir. ($t_{(1998)} = 3.440$, $p=.001$). Başarı/Statü alt başlığında, erkeklerin (6.639±1.613), kadınların (6.980±1.964) skorlara sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, anlamlı farklılık tespit edilmiştir. ($t_{(1998)} = -4.204$, $p=.000$). Hareket alt başlığında, erkeklerin (3.743±1.106), kadınların (3.939±1.258) skorlara sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, anlamlı farklılık tespit edilmiştir. ($t_{(1998)} = -3.693$, $p=.000$). Fiziksel uygunluk alt başlığında, erkeklerin (6.618±1.592), kadınların (6.869±1.860) skorlara sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, anlamlı farklılık tespit edilmiştir. ($t_{(1998)} = -3.230$, $p=.001$). Yarışma alt başlığında, erkeklerin (4.139±1.332), kadınların (4.082±1.319) skorlara sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. ($t_{(1998)} = .958$, $p=.338$).

Başar'ın yaptığı çalışmasında sualtı hokeyi sporcuların spora katılım motivasyon düzeylerinin cinsiyet değişkeninin alt boyutlarına göre incelendiğinde, arkadaşlık, başarı, takım ruhu, fiziksel uygunluk, yarışma, hareket ve beceri gelişimi gibi alt boyutlarında istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde bir farklılaşma olmadığı tespit etmiştir (Başar 2014). Sunulan bu çalışmada, beceri, eğlence, başarı/statü, hareket ve fiziksel uygunluk alt başlıklarında kadınlar yönünde, takım üyeliği ve arkadaşlık alt boyutlarında erkekler yönünde istatistiksel farklılıklar tespit edilmiştir. Bu durumun kızların daha çok sportif beceriyi kazanma yaptıkları spordan elde edebilecekleri

toplumsal statüye önem vermelerinden erkeklerin ise daha çok akranlarıyla birlikte olma ve sosyalleşmeye önem vermelerinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tablo 4.11’de katılımcıların yaş gruplarına göre spora katılım güdü düzeyleri incelendiğinde; Beceri alt başlığında, 14-17 yaşların (3.540 ± 0.884) ve 18 ve üzeri yaşların (3.484 ± 0.847) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($t_{(1998)} = 1.389$, $p = 0.165$). Takım üyeliği alt başlığında, 14-17 yaşların (5.785 ± 1.930) ve 18 ve üzeri yaşların (6.079 ± 2.131) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($t_{(1998)} = -3.139$, $p = 0.001$). Eğlence alt başlığında, 14-17 yaşların (5.139 ± 1.380) ve 18 ve üzeri yaşların (5.050 ± 1.364) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($t_{(1998)} = 1.412$, $p = 0.158$). Arkadaşlık alt başlığında, 14-17 yaşların (4.590 ± 1.368) ve 18 ve üzeri yaşların (4.801 ± 1.399) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($t_{(1998)} = -3.336$, $p = 0.001$). Başarı/Statü alt başlığında, 14-17 yaşların (6.766 ± 1.815) ve 18 ve üzeri yaşların (6.861 ± 1.795) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($t_{(1998)} = -1.153$, $p = 0.249$). Hareket alt başlığında, 14-17 yaşların (3.835 ± 1.168) ve 18 ve üzeri yaşların (3.841 ± 1.212) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($t_{(1998)} = -0.112$, $p = 0.911$). Fiziksel uygunluk alt başlığında, 14-17 yaşların (6.789 ± 1.726) ve 18 ve üzeri yaşların (6.664 ± 1.736) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($t_{(1998)} = 1.584$, $p = 0.113$). Yarışma alt başlığında, 14-17 yaşların (4.060 ± 1.307) ve 18 ve üzeri yaşların (4.190 ± 1.349) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($t_{(1998)} = -2.143$, $p = 0.032$).

Birçok çalışmada, yaşın ilerlemesine bağlı olarak değişen fiziksel gelişimde sporun oldukça büyük bir etken olduğu vurgulanmaktadır. İnsanların yaşı ilerledikçe içsel güdülenmesinin azaldığı düşünülmektedir (Kazak 2004). Başar’ın yaptığı çalışmasında ise sualtı hokeyi sporcuların yaş değişkeni ile elde edilen verilerde, takım ruhu, başarı, yarışma ve arkadaşlık alt boyutlarında yaşın anlamlı düzeyde farklılaşma yarattığı tespit etmiştir (Başar 2014). Bozkurt (2014), çalışmasında küçükler, yıldızlar ve gençler kategorilerinde gruplar arasında spora katılım güdülerini araştırmış ve istatistiksel olarak anlamlı fark olduğunu bulmuştur. Bazı alt boyutlarda ise küçükler en yüksek değere sahip iken gençlerin en düşük değere sahip olduğu belirtilmiştir.

Sunulan bu çalışmada, takım üyeliği ve arkadaşlık alt başlıklarında 14-17 katılımcılar yönünde anlamlı farklılığın çıkmasının sebebi, 18 ve üzeri yaş grubundaki katılımcıların lise eğitimlerini tamamlayıp üniversal eğitimi geçiş aşamalarında olmaları ve yaşlarının

gerekliliği toplumsal olarak kendilerinden beklentilerin farklılaşmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tablo 4.12’de katılımcıların öğrenim durumlarına göre spora katılım güdü düzeyleri incelendiğinde; Beceri alt başlığında, lisede öğrenim görenlerin ($3.533\pm.877$), lise mezunlarının ($3.488\pm.854$) skora sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. ($t_{(1998)}= 1.110$, $p=.267$). Takım üyeliği alt başlığında, lisede öğrenim görenlerin (5.808 ± 1.939), lise mezunlarının (6.083 ± 2.148) skora sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, anlamlı farklılık tespit edilmiştir. ($t_{(1998)}= -2.813$, $p=.005$). Eğlence alt başlığında, lisede öğrenim görenlerin (5.110 ± 1.344), lise mezunlarının (4.091 ± 1.432) skora sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. ($t_{(1998)}= .305$, $p=.760$). Arkadaşlık alt başlığında, lisede öğrenim görenlerin (4.620 ± 1.358), lise mezunlarının (4.778 ± 1.428) skora sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, anlamlı farklılık tespit edilmiştir. ($t_{(1998)}= -2.431$, $p=.015$). Başarı/Statü alt başlığında, lisede öğrenim görenlerin (6.735 ± 1.767), lise mezunlarının (6.936 ± 1.877) skora sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, anlamlı farklılık tespit edilmiştir. ($t_{(1998)}= -2.365$, $p=.018$). Hareket alt başlığında, lisede öğrenim görenlerin (3.821 ± 1.145), lise mezunlarının (3.869 ± 1.260) skora sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. ($t_{(1998)}= -.835$, $p=.404$). Fiziksel uygunluk alt başlığında, lisede öğrenim görenlerin (6.744 ± 1.685), lise mezunlarının (6.730 ± 1.816) skora sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. ($t_{(1998)}= .169$, $p=.866$). Yarışma alt başlığında, lisede öğrenim görenlerin (4.073 ± 1.307), lise mezunlarının (4.185 ± 1.358) skora sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. ($t_{(1998)}= -1.81$, $p=.072$).

Şen’in yaptığı araştırma grubunda yer alan öğrencilerin okul düzeyine göre spora katılma motivasyonlarına etkili olduğunu belirttikleri en düşük ve en yüksek güdüler incelendiğinde, ortaokul ve lise öğrencilerinin beceri gelişimi alt boyutunda en yüksek puan değerine sahip olduğu görülmüştür. Spora katılım açısından en düşük motivasyon değerini ortaokul öğrencileri fiziksel uygunluk/enerji harcama boyutunda elde ederken, lise öğrencileri başarı/statü boyutunda “popüler olmak isterim” ifadelerinden elde

etmişlerdir (Şen 2008). Bu durumun, araştırmamızda ve literatürdeki farklı araştırmalarının sonuçları ile paralellik gösterme nedeninin sınıf farklılıkları yani farklı yaş ve eğitim seviyelerinin kişilerde farklı ihtiyaçlara yönlendirdiğini görülmektedir. Çalışmamızda spora katılım güdüsü takım uyumu, arkadaşlık, ve başarı/statü alt boyutunun küçük yaş sınıfının ilgisini çekerken bu durum bireylerin buldukları sınıf içi veya kendi yaş kategorisinde statüye göre ihtiyaç duydukları güdülenmenin etkilediğini düşünülmektedir.

Tablo 4.13'te katılımcıların spor yaşlarına göre spora katılım güdü düzeyleri incelendiğinde; Beceri alt başlığında, 0-1 yıl (3.567 ± 0.898), 2-3 yıl (3.525 ± 0.874) ve 4+ yıl (3.460 ± 0.823) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($F_{(2,1997)} = 3.316$, $p = .037$). Takım üyeliği alt başlığında, 0-1 yıl (6.043 ± 2.006), 2-3 yıl (6.112 ± 2.092) ve 4+ yıl (5.496 ± 1.889) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($F_{(2,1997)} = 17.750$, $p = .000$). Eğlence alt başlığında, 0-1 yıl (5.150 ± 1.417), 2-3 yıl (5.121 ± 1.324) ve 4+ yıl (5.025 ± 1.372) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($F_{(2,1997)} = 1.460$, $p = .232$). Arkadaşlık alt başlığında, 0-1 yıl (4.749 ± 1.379), 2-3 yıl (4.717 ± 1.384) ve 4+ yıl (4.533 ± 1.381) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($F_{(2,1997)} = 4.547$, $p = .011$). Başarı/Statü alt başlığında, 0-1 yıl (6.797 ± 1.795), 2-3 yıl (6.948 ± 1.870) ve 4+ yıl (6.655 ± 1.744) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($F_{(2,1997)} = 4.108$, $p = .017$). Hareket alt başlığında, 0-1 yıl (3.930 ± 1.194), 2-3 yıl (3.857 ± 1.187) ve 4+ yıl (3.967 ± 1.162) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($F_{(2,1997)} = 6.665$, $p = .148$). Fiziksel uygunluk alt başlığında, 0-1 yıl (6.850 ± 1.730), 2-3 yıl (6.773 ± 1.732) ve 4+ yıl (6.561 ± 1.719) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($F_{(2,1997)} = .058$, $p = .001$). Yarışma alt başlığında, 0-1 yıl (4.212 ± 1.363), 2-3 yıl (4.213 ± 1.332) ve 4+ yıl (3.874 ± 1.238) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($F_{(2,1997)} = 13.793$, $p = .000$).

Literatür incelendiğinde, spor yaşının spora katılma motivasyonlarına etkili olduğunu belirten herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Sunulan bu çalışmada spora katılım motivasyonu alt başlıklarında beceri, takım üyeliği, arkadaşlık, başarı/statü fiziksel uygunluk, yarışma alt boyutlarında istatistiksel olarak farklılık tespit edilirken, eğlence hareket alt boyutlarında farklılık tespit edilmese de, spor yaşı arttıkça motivasyonlarının arttığı görülmektedir. Bu durumun katılımcıların ilgili spor branşlarında yıllara bağlı olarak verdikleri emekleri arttıkça, ilgili spor branşının kendilerine ait katılım

güdülerini ve spor branşına ait beklentilerin artmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tablo 4.14’de katılımcıların baba eğitim düzeyine göre spora katılım güdü düzeyleri incelendiğinde; Beceri alt başlığında, ilkokul (3.538±.833), ortaokul (3.448±.837) lise (3.471±.850) ve üniversite (3.674±.994) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($F_{(3,1996)} = 5.150, p=.002$). Takım üyeliği alt başlığında, ilkokul (5.978±2.012), ortaokul (5.634±1.814) lise (5.896±2.038) ve üniversite (6.174±2.224) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($F_{(3,1996)} = 5.005, p=.002$). Eğlence alt başlığında, ilkokul (5.078±1.380), ortaokul (5.023±1.291) lise (5.082±1.298) ve üniversite (5.313±1.598) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($F_{(3,1996)} = 3.120, p=.025$). Arkadaşlık alt başlığında, ilkokul (4.730±1.402), ortaokul (4.594±1.297) lise (4.635±1.399) ve üniversite (4.766±1.439) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($F_{(3,1996)} = 1.477, p=.219$). Başarı/Statü alt başlığında, ilkokul (6.793±1.824), ortaokul (6.645±1.612) lise (6.810±1.842) ve üniversite (7.048±1.959) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($F_{(3,1996)} = 3.155, p=.024$). Hareket alt başlığında, ilkokul (3.756±1.122), ortaokul (3.751±1.170) lise (3.844±1.149) ve üniversite (4.104±1.347) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($F_{(3,1996)} = 7.202, p=.000$). Fiziksel uygunluk alt başlığında, ilkokul (6.744±1.659), ortaokul (6.565±1.588) lise (6.704±1.743) ve üniversite (7.060±1.987) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($F_{(3,1996)} = 5.349, p=.001$). Yarışma alt başlığında, ilkokul (4.141±1.340), ortaokul (3.981±1.215) lise (4.122±1.366) ve üniversite (4.230±1.366) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($F_{(3,1996)} = 2.501, p=.058$).

Tablo 4.15’te katılımcıların anne eğitim düzeyine göre spora katılım güdü düzeyleri incelendiğinde; Beceri alt başlığında, ilkokul (3.471±.827), ortaokul (3.483±.828) lise (3.535±.911) ve üniversite (3.769±1.015) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($F_{(3,1996)} = 6.852, p=.000$). Takım üyeliği alt başlığında, ilkokul (5.867±2.016), ortaokul (5.815±1.977) lise (5.860±1.985) ve üniversite (6.360±2.142) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($F_{(3,1996)} = 3.968, p=.008$). Eğlence alt başlığında, ilkokul (5.042±1.295), ortaokul (5.098±1.381) lise (5.068±1.300) ve üniversite (5.453±1.741) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($F_{(3,1996)} = 5.090, p=.002$). Arkadaşlık alt başlığında, ilkokul (4.707±1.391), ortaokul (4.648±1.356) lise (4.583±1.375) ve üniversite (4.788±1.438) skorları arasında anlamlı

farklılık tespit edilmemiştir ($F_{(3,1996)}= 1.277, p=.281$). Başarı/Statü alt başlığında, ilkokul (6.767 ± 1.766), ortaokul (6.662 ± 1.714) lise (6.829 ± 1.820) ve üniversite (7.271 ± 2.068) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($F_{(3,1996)}= 5.782, p=.001$). Hareket alt başlığında, ilkokul (3.738 ± 1.102), ortaokul (3.871 ± 1.217) lise (3.848 ± 1.165) ve üniversite (4.148 ± 1.417) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($F_{(3,1996)}= 6.879, p=.000$). Fiziksel uygunluk alt başlığında, ilkokul (6.596 ± 1.577), ortaokul (6.737 ± 1.722) lise (6.822 ± 1.826) ve üniversite (7.182 ± 2.071) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($F_{(3,1996)}= 6.767, p=.000$). Yarışma alt başlığında, ilkokul (4.091 ± 1.331), ortaokul (3.042 ± 1.247) lise (4.128 ± 1.350) ve üniversite (4.345 ± 1.428) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($F_{(3,1996)}= 2.669, p=.046$).

Literatür incelendiğinde hem ailenin medeni durumu hem de sporcuların medeni durumuna göre araştırma sonucumuzla benzerlik gösteren çalışma sonuçları da mevcuttur. Bunlar; Taştan (2019) bazı raket sporları ile ilgilenen sporcuların anne-baba eğitim durumu değişkenine göre spora katılım güdüsü skorları incelendiğinde, sporcuların anne ve baba eğitim durumuna göre hem anne de hem de baba da Takım üyeliği ve Fiziksel Uygunluk alt boyutlarında anlamlı farklılıklar rapor etmiştir. Ayrıca anne eğitim durumuna göre Başarı/Statü ve Yarışma alt boyutlarında da anlamlı farklılıklar tespit etmiştir. Hem baba-anne eğitim düzeyi hem de sporcuların eğitim düzeyine göre araştırma sonucumuzla benzerlik gösteren çalışma sonuçları da mevcuttur. Wathins ve Regmi'nin yaptığı çalışmada spora katılımın ailelerin eğitim düzeyiyle ilişkili olduğunu bulmuşlardır (Wathins ve Regmi 1939). Sunulan bu çalışmada istatistiksel olarak farklılığın anne-baba eğitim düzeyi ilkokul ve lise olanların yönünde anlamlı farklılık tespit edilmesinin sebebi olarak, Kayseri Büyükşehir Belediyesi Gençlik Merkezlerinde Eğitim faaliyetlerine katılan lise düzeyinde öğrenim gören ve lise mezunu üniversite hazırlık grubu katılımcıların ebeveynlerinin eğitim seviyesine bağlı olarak değişiklik gösterdiği düşünülmektedir.

Tablo 4.16'da katılımcıların gelir düzeylerine göre spora katılım güdü düzeyleri incelendiğinde; Beceri alt başlığında, düşük (3.488 ± 0.869), orta (3.455 ± 0.794) ve yüksek (3.743 ± 1.035) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($F_{(2,1997)}= 16.217, p=.000$). Takım üyeliği alt başlığında, düşük (5.803 ± 1.972), orta (5.921 ± 2.028) ve yüksek (5.974 ± 2.043) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($F_{(2,1997)}= .884, p=.413$). Eğlence alt başlığında, düşük (5.130 ± 1.457), orta (5.071 ± 1.318) ve

yüksek (5.167 ± 1.430) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($F_{(2,1997)} = .811, p = .445$). Arkadaşlık alt başlığında, düşük (4.711 ± 1.364), orta (4.661 ± 1.368) ve yüksek (4.664 ± 1.457) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($F_{(2,1997)} = .239, p = .788$). Başarı/Statü alt başlığında, düşük (6.844 ± 1.802), orta (6.753 ± 1.770) ve yüksek (6.902 ± 1.921) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($F_{(2,1997)} = 1.123, p = .326$). Hareket alt başlığında, düşük (3.758 ± 1.131), orta (3.819 ± 1.185) ve yüksek (3.995 ± 1.243) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($F_{(2,1997)} = 4.587, p = .010$). Fiziksel uygunluk alt başlığında, düşük (6.754 ± 1.707), orta (6.636 ± 1.678) ve yüksek (7.027 ± 1.881) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($F_{(2,1997)} = 7.268, p = .001$). Yarışma alt başlığında, düşük (4.226 ± 1.367), orta (4.056 ± 1.295) ve yüksek (4.130 ± 1.354) skorları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($F_{(2,1997)} = 2.863, p = .057$).

Literatür incelendiğinde Başar'ın yaptığı çalışmasında sualtı hokeyi sporcuların spora katılım motivasyon düzeylerinin gelir düzeyi değişkeninin alt boyutlarına göre incelendiğinde, arkadaşlık, eğlence, başarı, takım ruhu, yarışma, hareket ve fiziksel uygunluk alt boyutlarında istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde bir farklılaşma olmadığı tespit etmiştir (Başar 2014). Larsen, McMurray ve Popkin, (2000) ve Seabra ve ark (2007), toplumlarda bireylerin spora katılımı ve bunu düzenli olarak devam ettirmesi ile sosyo-ekonomik düzey arasında ilişki olduğu vurgulanmıştır. Sosyal çevre ve ekonomik durumun spora başlamada ve sporcu başarısı üzerinde etkili olduğu düşünülmektedir.

Tablo 4.17'de Kayseri Büyükşehir Belediyesi Gençlik Merkezlerinde Eğitim faaliyetlerine katılan lise düzeyinde öğrenim gören ve lise mezunu üniversite hazırlık grubu katılımcıların sosyalleşme ve spora katılım güdü düzeyleri arasındaki ilişki incelendiğinde; Sosyalleşme ve spora katılım güdülerini alt başlıklarından beceri ($r = .235, p = .000$), takım üyeliği ($r = .310, p = .000$), eğlence ($r = .257, p = .000$), arkadaşlık ($r = .282, p = .000$), başarı/statü ($r = .282, p = .000$), hareket ($r = .287, p = .000$), fiziksel uygunluk ($r = .295, p = .000$) ve yarışma ($r = .283, p = .000$) arasında orta düzeyde pozitif bir ilişki tespit edilmiştir.

Sosyalleşme, belirli sosyokültürel normlara ve beklentilere uyma davranışı oluşturarak toplumda yaşayan bireylerin uyma davranışı göstereceği varsayımından yola çıkarak bireyi biçimlendirmektir. İnsanların benzer davranışlar göstermesi kültürün insanları

biçimlendirdiğini göstermektedir. Toplumdaki belirli bir kültürel yapı, toplumu oluşturan bireyleri etkileyerek bireylerin toplumsal ilgileri, istekleri ve ihtiyaçların şekillenmesine yol açmaktadır (Ertürk, (2010). Sporun, bir sosyal etkinlik veya kişinin sosyalleşmesinde etkin bir araç olabilmesi için bireyin ilgili sportif olaya uygulayıcı veya izleyici olarak katılımı gerektirdiği bilinmektedir. Katılım motivasyonu, Soyer ve arkadaşları (2010) tarafından insanı çalışmaya sevk etmek, çalışmak için bireyi harekete geçirmek ve isteklendirmek olarak tanımlanmıştır. Spor, bireylerin ve toplumun istikrarına gerekli değer kurum ve davranışların oluşumuna katkı sağlar. Sosyalleşme sürecinin önemli bir sonucu rol öğrenmektir. İnsanlar onlara uygun olan sosyal rolleri öğrenirler, hemen tüm insanlar çocukken oyun, spor ve diğer aktiviteler ile sosyalleşirler. Bu faaliyetler iyi yurttaş, iyi arkadaş, sorumluluk sahibi komşu, iyi öğrenci, birlikte çalışma, liderlik vb. rolleri öğrenmede önemli hazırlayıcılık görevi yaparlar. Sporun popülerliği sosyal sınıf ırk, cinsiyet ve yaş ayrımı gözetmeyen bir olgu olması sosyal rollerini daha kolay yerine getirmesini sağlamaktadır (Küçük ve Koç 2004). Bu bağlamda, Kayseri Büyükşehir Belediyesi Gençlik Merkezlerinde Eğitim faaliyetlerine katılan lise düzeyinde öğrenim gören ve lise mezunu üniversite hazırlık grubu katılımcıların sosyalleşme ve spora katılım güdü düzeyleri arasındaki orta düzeyde pozitif ilişki, katılımcıların sportif etkinliklere katılarak hem sosyalleşme becerilerini arttırmak hemde toplumsal yaşamda kendisinden beklenen tutum ve davranışları yerine getirebilmek için sportif faaliyetlere katılımın önemini farkında olmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Sonuç olarak, Kayseri Büyükşehir Belediyesi Gençlik Merkezlerinde Eğitim faaliyetlerine katılan lise düzeyinde öğrenim gören ve lise mezunu üniversite hazırlık grubu katılımcıların sosyalleşme düzeylerinin orta seviyede olduğu, spor ve sosyalleşme becerilerinin spor yaşından etkilendiği ancak cinsiyet, yaş, öğrenim durumu anne ve baba eğitiminden ve gelir düzeyinden etkilenmediği spora katılım motivasyonunun ancak cinsiyet, yaş, spor yaşı, öğrenim durumu, anne ve baba eğitiminden ve gelir düzeyinden etkilendiği, sosyalleşme ve spora katılım motivasyonu arasında pozitif düzeyde düşük bir ilişki tespit edilmiştir. Bu bu durumun yaşanılan yerin sosyokültürel düzeyinden etkilendiği gibi, katılımcıların ebeveynlerinin eğitim ve maddi düzeyleri arttıkça, sosyalleşme ve spora katılım motivasyonlarını arttırdığından kaynaklandığı düşünülmektedir.

6.KAYNAKLAR

- Açık Öğretim Fakültesi, Davranış Bilimlerine Giriş, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, 2003; 77
- Akcan F, Bulgu N., Spora Yönelik Sosyalizasyon Süreci: Lise Öğrencileri Üzerine Bir Uygulama, Spor Bilimleri Dergisi Hacettepe J. of Sport Sciences 2012; 23 (4), 195–206.
- Akçalar S, Ö., Ortopedik Engellilerin Sosyalleşmesine Sporun Etkisi Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2007
- Anshel, H.M. Sport Psychology: From Theory To Practice. 3. Ed.Scottsdale, Arizona: Gorsuch Scarisbrick, 1997: 115-151.
- Aydın A, Milli Eğitim Politikaları ve Şurular, Ankara, Milli Eğitim Basımevi. 1996: 2.
- Başar O. Türkiye’de Sualtı Hokeyi Oynayan Sporcuların Spora Katılım Motivasyonlarının Belirlenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Spor Yönetimi Yüksek Lisans Programı İstanbul 2014: 60.
- Bostancı, M.N. “Kafa karıştıran Kültür,” Türkiye Günlüğü Dergisi, Sayı, 67, Ankara, 2001; 18-21.
- Bozkurt Ş. Okul Sporlarına Katılan Öğrencilerin Katılım Motivasyonu, Başarı Algısı ve Öz Yeterliklerinin İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Ana Bilim Dalı, Antalya 2014
- Büyüköztürk Ş. Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı, (7.baskı), Ankara, Pegem Akademi Yayıncılık, 2007; 40.
- Cooper CJ. SPSS, Descriptive Statistic, CJ. SPSS, Descriptive Statistics, <http://psychology.illinoisstate.edu/jcutti/> (05-04-2015)

- Çalgın E.R. Niğde ilinde Görev Yapmakta Olan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mevcut Durumlarının Değerlendirilmesi ve Mesleki Sorunlarının Tespiti. 2003. Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 120 sayfa, Niğde.
- Çelebi, M. ODTÜ Fiziksel Aktivite Kulüplerinde Bulunan Lider Tipleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 1993;
- Çumralıgil, B. Görücü, A. Örgütlenme ve Yönetim Biçimiyle Spor, Konya: Üniversitesi Basımevi: 2007: 3
- Devecioğlu, S. Cumhuriyetten Günümüze Türk Sporunda Ekonomi Politikaları ve Uygulamaları, İkinci İktisat Tarihi Kongresi, Fırat Üniversitesi Elazığ Türkiye 2010: 24-25; 2.
- Doğan, O. Spor Psikolojisi, Adana Nobel Kitabevi, 2005: 60.
- Dweck, S.C, Leggett, L.E. A Social Cognitive Approach to Motivation and Personality. Psychology Review, 1988: 95, 256-273.
- Erden M, Fidan N. Eğitime Giriş. Ankara: Alkım Yayıncılık, 1998
- Erdoğan, İ. İşletmelerde Davranış, Beta Basım Yayın, 1994, İstanbul 121-124
- Erdoğan İ, Öteki Kuram, Ankara, 2002, 190-191
- Erkal M, Güven Ö ve Ayan D, Sosyolojik Açından Spor, Der yayınları, 3. Baskı, İstanbul, 1998, 37.
- Eroğlu F, Davranış Bilimleri, Beta Basım Yayın, 5. Baskı, İstanbul, 2000, 145
- Ertürk, Y. D. Davranış Bilimleri. İstanbul: Kutup Yıldızı Yayınları, 2010
- Filiz, Z. Üniversite Öğrencilerinin Sosyalleşmesinde Spora Katılımın Değerlendirilmesi, Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi Cilt 4, Sayı 3, 2010
- Gill DL, Gross JB, Huddleston S. Participation Motivation in Youth Sports. Int J Sporta Psychol 1983; 14: 1-14.
- Gökçe O, İletişim Bilimine Giriş, Turhan Kitapevi, 2. Baskı, Ankara, 1998, ss.180-190
- Güney S, Davranış Bilimleri, Ankara; Nobel Yayın dağıtım, 2000, 48-120
- Gür, H., Küçüköğlü S., Yaşlılık ve Fiziksel Aktivite, Roche Yayınları, 9, 1992
- Güvenç, B. İnsan ve Kültür, Remzi Kitapevi, 6. Baskı, İstanbul, 1994
- Güz N, "Türk Basınında Gündem Oluşturma" Yeni Türkiye Medya özel sayısı, yıl:2, sayı, 12, Ankara, 1996; 982-983

- Hausenblas HA, Brewer BW, Van Raalte JL. Self-presentation and exercise. *Journal of Applied Sport Psychology*, 2004; 16 (3), 1-12
- Hazar M, *Beden Eğitimi ve Sporda Oyunla Eğitim*, Tutibay Yayınları, Ankara, 1996: 14-15
- İnal, A.N. *Beden Eğitimi Ve Spor Bilimlerine Giriş*, Konya: Selçuk Üniversitesi *Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Yayınları*.ss: 1998: 5, 18,19
- Kağıtcıbaşı Ç, *İnsan ve İnsanlar*, İstanbul, 1985; 262.
- Kaplan, M. *Kültür ve Dil*, Dergah Yayınları, 9. Baskı, İstanbul, 1975; 24.
- Karasar N. *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, 2. Baskı Nobel Yayınevi, Ankara 2006
- Kazak Z. *Sporda Güdülenme Ölçeği (SGÖ)'nin Türk Sporcuları İçin Güvenirlik ve Geçerlik Çalışması*, Hacettepe Üniversitesi, *Spor Bilimleri Dergisi*, 2004; 15(4) 191-206
- Kenyon G., Mc Pherson B., "Approach to the Study of Sport Socialization" *Review of Sport Sociology*. 1974; 9(1): 127-129.
- Kılçık M. *İlköğretim Okulları 2.Kademe Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumlarının Belirlenmesi (Düzce Örneği)*, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Düzce: Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 2016; 108.
- Kirchner G, Fishburne G. J. *Physical Education for Elementary School Children*, Ninth Edition, WCB Brown,Benchmark, ISBN:0-697-15248-0, .4, 1995
- Küçük V, Koç H., *Psiko-Sosyal Gelişim Süreci İçerisinde İnsan ve Spor İlişkisi* Dumlupınar Üniversitesi *Sosyal Bilimler Dergisi*. 2004; 10: 131-141.
- Larsen PG, McMurray RG, Popkin BM, *Determinants of Adolescent Physical Activity and Inactivity Patterns*, *Pediatrics*, 2000; 105: 6.
- Lavallee D, Kremer J, Moran AP, Williams M. *Sport Psychology Contemporary Themes*. (Second Edition) NewYork: Palgrave Macmillan 2012.
- Murathı S. *Çocuk ve Spor*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2003: 57
- Nirun N, *Aile ve Kültür*, Ankara, 1994: 63.
- Onur B. *Gelişim Psikolojisi*, İmge Kitapevi, Ankara, 1995; 109.
- Ökmen A.Ş. *Okullarda Beden Eğitimi ve Sporun Öğrencilerin Toplumsallaşmasındaki Rolü*, Atatürk Üniversitesi, *Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı*, Doktora Tezi, Erzurum, 2003; 24.
- Özkalp E, *Sosyolojiye Giriş*, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir, 1994; 81-95.
- Özmen, Ö. *Çağdaş Sporda Eğitim Üçgeni*, Bağırhan Yayınevi, Ankara, 1999; 12-13.

- Roberts, GC., Treasure D, Conroy, D. Understanding The Dynamics of Motivation in Sport and Physical Activity: An Achievement Goal Interpretation. In G. enenbaum & R. C. Eklund (Ed.), Handbook of Sport Psychology, Third Edition, John Wiley & Sons 2007; 3-10.
- Russel B, Eğitim ve Toplum Düzeni, (çev. Nail Bezel), Varlık Yayınları, İstanbul,1981 35-38.
- Salguero A, Gonzalez-Boto R, Tuero C, Marquez S. Relation Ship Between Perceived Physical Lity and Sport Partici Pation Motives İn Young Competitives Wimmers. Journal Of Sports Medicine And Physical Fitness, 2004; 44 (3): 294-299.
- Saraç, C. Engellilerde Spor ile Benlik Saygısı ve Sosyalleşme Düzeyi Arasındaki İlişki. Yüksek Lisans Tezi. Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Niğde, 2014.
- Seabra AF, Mendonc DM, Thomis MA, Peters TJ, Maia JA. Associations Between Sport Participation, Demographic And Socio-Cultural Factors İn Portuguese Children and Adolescents, The European Journal of Public Health, 2007.
- Selçuk, Z. Eğitim Psikolojisi, Pegem Yayıncılık, Ankara, 1997, 1-2.
- Sneyder, E, E Spreitzer, Correlates Of Sport Participation Among Adolescent Girls, Research Quartely, 1976; 804-809.
- Soyer F, Can Y, Güven H, Hergüner H, Bayansalduz M, Tetik B, Sporculardaki Başarı Motivasyonu ile Takım Birlikteliği Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, 2010; 7: 1, 225- 238.
- Şahan H. Üniversite Öğrencilerinin Sosyalleşme Sürecinde Spor Aktivitelerinin Rolü Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007; 164.
- Şahan H., “Üniversite Öğrencilerinin Sosyalleşme Sürecinde Spor Aktivitelerinin Rolü” KMU İİBF Dergisi. 2008; 10 (15): 260- 278.
- Şahin, A. “Yönetim Kuramları ve Motivasyon İlişkisi”. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2004; 11: 523-547.
- Şen M. Ortaokul ve Lise Öğrencilerinin Spora Katılım Motivasyonunun İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kahraman Maraş 2008: 51.
- Şirin EF. Futbolcu Kızların (12-15 Yaş) Spora Katılım Motivasyonlarının Belirlenmesi, Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, İstanbul, 2008: 1-6.

- Şirinkan, A., Özel Öğretim Yöntemleri (I-II), Sefa Kırtasiye Matbaa, Erzurum, 2002
- Tanpınar, A.H. Medeniyet Değiştirmesi ve İç İnsan, Türkiye Günlüğü Dergisi, Sayı, 67, Ankara, 2001; 81-88.
- Taştan İ, Bazı Raket Sporları ile İlgilenen Sporcuların Yaşam Tatminleri ve Spor Katılım Güdülerinin İncelenmesi (Kayseri İli Örneği), Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve spor Anabilim Dalı Kayseri, 2019; 52-58.
- Tezcan M, Eğitim Sosyolojisi, Çağ Matbaası, Baskı, Ankara, 1984, 28.
- Tezcan M, Toplumsal ve Kültürel Değişme, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Yayını, Ankara, 1991; 22-24.
- Tiryaki, Ş. Spor Psikolojisi: Kavramlar, Kuramlar ve Uygulama. Ankara: Eylül Kitap ve Yayınevi Yayın no:5 2000; 91-100.
- Tolon B, İsen G ve Batmaz V, Sosyal Psikolojisi, Adım Yayıncılık, 1. Baskı, Ankara, 1991; 49.
- Turhan M, “Kültür ve Medeniyet,” Türkiye Günlüğü Dergisi, Sayı, 67, Ankara, 2001, 85.
- Wathins D, Regmi M. Participation in Sport- A Nepalese Investigation, Perceptual, 1939; 69: 557, 658.
- Yetim, A. Sosyoloji ve Spor. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları, 2005: 137.
- Yılmaz B, Doğa Sporlarına Katılımın Sosyal Bütünleşmeye Etkisi, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara, 2006.

EK1: Kişisel Bilgi Formu

Sayın Katılımcı

Elinizde bulunan bu anket formu “Genç Kaymak Gençlik Merkezlerinde Eğitim Faaliyetlerine Katılan Lise ve Lise mezunu öğrencilerin Spora Katılım ve Sosyalleşme Açısından İncelenmesi” amacıyla hazırlanmıştır. Elde edilen veriler sadece bu araştırma kapsamında kullanılacaktır. Vereceğiniz samimi cevaplar için teşekkür eder, saygılar sunarım.

Suat YILMAZ
Erciyes Üniversitesi

KİŞİSEL BİLGİ FORMU

- Yaşınız : 14-17 18 ve üzeri
- Cinsiyetiniz : Kadın Erkek
- Eğitim Gördüğünüz Sınıf : Lise Mezun
- Kaç yıldır spor yapıyorsunuz: 1-11 ay- 1 yıl-
2 yıl- 3 yıl- 4+
- Baba Eğitim Durumu : İlkokul Ortaokul
 Lise Yükseköğretim
- Anne Eğitim Durumu : İlkokul Ortaokul
 Lise Yükseköğretim
- Ailenizin aylık geliri nedir? : 1600 ve altı 1601-3000 3001 ve üzeri

EK 2: SPORA KATILIM GÜDÜLERİ ANKETİ

		Çok Önemli	Az Önemli	Hiç Önemli Değil
1.	Becerilerimi geliştirmek istiyorum			
2.	Arkadaşlarımla olmak istiyorum			
3.	Kazanmayı severim			
4.	Enerjimi tüketmek istiyorum			
5.	Seyahati severim			
6.	Formumu korumak istiyorum			
7.	Heyecanı severim			
8.	Takım çalışmasını severim			
9.	Ailem veya yakın arkadaşlarım oynamamı istiyor			
10.	Yeni beceriler öğrenmek istiyorum			
11.	Yeni arkadaşlarla tanışmak istiyorum			
12.	İyi olduğum bir konuda bir şeyler yapmak isterim			
13.	Stresimi atmak istiyorum			
14.	Ödül kazanmayı severim			
15.	Egzersiz yapmayı severim			
16.	Bir şeylerle uğraşmak hoşuma gider			
17.	Hareketi severim			
18.	Takım ruhunu severim			
19.	Evden çıkmayı severim			
20.	Rekabeti severim			
21.	Önemli olduğumu hissetmek hoşuma gider			
22.	Takımda olmayı severim			
23.	Branşımda yükselmeyi isterim			

24.	Fiziksel olarak sağlıklı olmak istiyorum			
25.	Popöler olmak isterim			
26.	Meydan okumayı severim			
27.	Liderleri, antrenörleri veya eğiticileri severim			
28.	Statü ve saygınlık kazanmak isterim			
29.	Eđlenceyi severim			
30.	Malzeme ve tesislerden faydalanmak isterim			

Ek 3: SOSYALLEŞME ANKETİ

	Kesinlikle Katılıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
1-İlgilendiğim spor dalını seçmede kişisel ilğim ve yeteneğim belirleyicidir.					
2-Kendimi daha çok bireysel sporlarda başarılı bulurum.					
3-Spor alanında bir şey yapmaya karar verirsem başkalarının düşüncelerinden etkilenmem.					
4-Her yaş grubunda ve cinsiyette ve gelir seviyesinde insanlarla spor yapmaktan hoşlanırım.					
5-Spor aktivitelerinde başkalarını memnun etmek için kendime ters düşen davranışlar yapmam.					
6-Diğerleri tarafından spor aktivitelerinde beğenilip sevim benim için önemli değildir.					
7-İnsanlar beni spor aktivitelerinde daha kolay tanıyabilirler.					
8-Hayatımdaki en büyük zevklerden birisi tanımadığım insanlarla spor yapmaktır.					
9-Takım sporlarının yapıldığı spor faaliyetlerinde kendimi yalnız hissedirim.					
10-Duygularımı spor aktiviteleri boyunca kontrol altında tutmaktan hoşlanmam.					
11-Takım olarak yapılan spor aktivitelerinde grubun lideri olurum.					
12-Takım sporlarında takımı yönlendirmekte başarılıyım.					
13-Spor yapan bireyler kendi kendisiyle barışık olur.					
14-Spor aktivitelerinde tartışmaktan ziyade çözmeyi tercih ederim.					
15-Spor aktivitelerinin organize edilmesinde katkıda bulunurum.					

16-Her türlü spor aktivitelerine katılmaktan hoşlanırım.					
17-Diğer insanlar beni reddedecek olsa dahi haklarımı savunurum ve doğruyu söylerim.					
18-Takımsporları ile ilgili faaliyetleri tercih ederim.					
19-Spor toplumlar arası sosyal bütünleşmeyi sağlar					
20-Spor aktivitelerinde kendimi daha özgür ifade ederim.					
21-Spor ve spor aktiviteleri toplumsal bütünleşmeyi sağlar.					
22-Spor aktivitelerinde kurallara uymayan davranışlar hoş görülü karşılanabilir mi (küfür centilmenlikten uzak hareketler).					
23-Bir grubun üyesi olmaktansa, kendime özgü bir değer yapısına sahip birey olmayı tercih ederim.					
24-Spor insanlar arası iletişime olumlu katkılar sağlar.					
25-Her türlüspor faaliyetine ve spora kolayca uyum sağlarım.					
26-Spor faaliyetlerinde başkaları ile daha kolay iletişim kurarım.					
27-Spor eğitimi topluma faydalı bireyler yetiştirilmesinde önemli rol oynar.					
28-Spor bireysel yeteneklerin keşfedilmesini sağlar.					
29-Spor insanlara karşı olumlu duygular geliştirilmesini sağlar.					
30-Sevdiğim insanlardan ayrı olmak benim için zordur.					
31-Boş zamanlarımı diğer insanlarla birlikte geçirmekten hoşlanırım.					
32-Arkadaşlarla birlikte spor yapmaktan hoşlanırım.					
33-İlgilendiğim spor dalımı seçmede ailemve çevrenin etkisi belirleyicidir.					
34-Diğer insanlara yardım etmeyi,onların bana yardım etmesinden daha çok tercih ederim.					
35Bireysel hareketlerden ziyade diğer insanlarla hoş zaman geçirecek aktiviteler yapmayı tercih ederim.					

Ek 4: Etik Kurul Onayı

BAŞVURU NO: 108

SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ETİK KURULU PROJE ONAY FORMU

Projenin Adı	“Genç Kaymak Gençlik Merkezlerinde Eğitim Faaliyetlerine Katılan Lise ve Lise Mezunu Öğrencilerin Spora Katılım ve Sosyalleşme Açısından İncelenmesi”
Projenin Niteliği	Yüksek Lisans
Proje Araştırmacıları	Suat YILMAZ (Sorumlu Araştırmacı) Dr. Öğr. Üyesi Osman PEPE (Danışman)
Sorumlu Araştırmacının Haberleşme Bilgileri	Yenidoğan Mah. Pazar Cad. İstiklal Sitesi A/Blok No:12 Talas/Kayseri E-posta adresi: suatylmz@gmail.com

KARAR:

Etik Kurulumuza başvuran **Suat YILMAZ**'ın “Genç Kaymak Gençlik Merkezlerinde Eğitim Faaliyetlerine Katılan Lise ve Lise Mezunu Öğrencilerin Spora Katılım ve Sosyalleşme Açısından İncelenmesi” adlı Çalışması değerlendirilerek aşağıdaki sonuca ulaşılmıştır.

- Proje etik açıdan uygun bulunmuştur.
Projenin etik açıdan geliştirilmesi gerekmektedir.
Proje etik açıdan uygun bulunmamıştır.

25/12/2018

ADI SOYADI

İMZA

Etik Kurul Başkanı	Prof. Dr. Mustafa ARGUNŞAH	
Etik Kurul Başkan Yrd.	Doç. Dr. Kasım KARAMAN	
Üye	Prof. Dr. Celal YILDIZ	
Üye	Prof. Dr. Mehmet AKKURT	
Üye	Prof. Dr. Mustafa BAKTIR	
Üye	Prof. Dr. Mustafa DEMİRCİ	
Üye	Prof. Dr. Mustafa AKDAĞ	
Üye	Doç. Dr. Handan ZİNCİR	
Üye (Raportör)	Doç. Dr. Burak ADIGÜZEL	

GENÇLİK MERKEZLERİNDE SPORTİF FAALİYETLERE KATILAN 14-22 YAŞ ARASI ÖĞRENCİLERİN SOSYALLEŞME VE SPORA KATILIM GÜDÜLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

ORIJINALLIK RAPORU

% 29	% 26	% 8	%
BENZERLİK ENDEKSİ	İNTERNET KAYNAKLARI	YAYINLAR	ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1	acikerisim.selcuk.edu.tr:8080 İnternet Kaynağı	%9
2	acikerisim.aku.edu.tr İnternet Kaynağı	%3
3	cdn.hitit.edu.tr İnternet Kaynağı	%3
4	www.researchgate.net İnternet Kaynağı	%2
5	YÜKSEL, Hidayet Suha and BAYAR, Perican. "ORTAOKUL VE LİSE ÖĞRENCİLERİNİN SPORA KATILIM GÜDÜLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ (Konya İli Örneği)", Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, 2015. Yayın	%1
6	www.gecekitapligi.com	

ÖZ GEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı, Soyadı : Suat YILMAZ
Uyruğu : Türkiye (T.C.)
Doğum Tarihi ve Yeri: 08/12/1986-Osmaniye
Medeni Durumu : Evli
Tel : 05446740240
Email : suatylmz.80@gmail.com
Yazışma Adresi :Alpaslan Mahallesi Şeker Sokak 1/4 Develi/KAYSERİ

EĞİTİM

Derece	Kurum	Mezuniyet Tarihi
Lisans	Erciyes Üniversitesi BESYO Spor Yöneticiliği	2013
Yüksek Lisans	Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hareket ve Antrenman Bilimi	

İŞ DENEYİMLERİ

Yıl	Kurum	Görev
2017-Halen	Kayseri Büyükşehir Belediyesi KAYMEK A.Ş.	Spor Eğitmeni

YABANCI DİL

İngilizce